

MIRĖ PREZIDENTO ROOSEVELTO MOTINA

PRIE MIRTIES PATALO BUVO PATS PREZIDENTAS IR PONIA E. ROOSEVELT

Prezidentas gauna daug užuojautos telegramų

HYDE PARK, N. Y., rugs. 7 d. — Ponia Sara Delano Roosevelt, prezidento Roosevelt motina, šiandien mirė jos Hyde Park namuose. P. Sara D. Roosevelt buvo 86 metų amžiaus ir šio mėnesio 21 dieną būtų sulaukusi 87.

Prezidentas Rooseveltas ir jo žmona praleido visą naktį su motina. Jiedu buvo prie mirties patalo, kai ponia Sara Roosevelt mirė.

Prezidento motinos sveikata jau buvo silpnoka ir visą laiką ją dabojo gydytojai. Rooseveltų gydytojas, Dr. Scott Smith pareiškė, kad mirtis įvyko dėl kraujo indų sutrikdymo, kuris iššauktas dėl senyvo ligonės amžiaus.

Gydytojas sako, kad mirusioji paskutinėmis dvyliką valandų buvo netekusi sąmonės, kurią iššaukė minėtas kuno nusilpimas.

Prezidentas Rooseveltas, gavęs žinių apie negaliojančią motiną, praeitos savaitės gale atvyko iš Washingtono ir visą laiką praleido su ja.

Prezidentas ir visa Rooseveltų šeima gauna labai daug užuojautos pareiškimų iš viso krašto ir užsienio, nes ponia Sara D. Roosevelt buvo visų labai gerbiama moterim.

Politiški prezidento Roosevelt politikos priešai dažnai prieš patį prezidentą parašydavo nešvankių rašinių, bet prezidento motiną visi gerbė dėl didelio jos takto ir teisingo būdo.

Kai p. S. Roosevelt važinėjo Europon, tai beveik visą spaudą ją vadino garbingiausią ir tauriausią Jungtinių Amerikos Valstybių moterim.

Baltųjų Rumų kanceliarije žadėjo paskelbti specialų pranešimą apie jos mirtį ir laidotuves.

Smarkiai kyla maisto kainos

WASHINGTON, D. C., rugs. 7 d. — Darbo statistikos biuro duomenys rodo, kad dabartiniu metu maisto kainos vietomis pakilo net 12%.

Iš viso, dabartinės maisto kainos yra aukščiausios visame šiame dešimtmetyje.

Biuro atstovai mano, kad kainos kyla dėl didelių valdžios užpirkimų ir dėl užpirkimų, daromų spekuliacijos tikslams.

Hitleris žydoms prisega ženklą

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 7 d. — Berlyno slaptos policijos viršininkas Heydrich įsakė visiems šešis metus sulaukus žydoms prisegti ženklą.

Geltoname dugne privalo būti Dovydo žvaigždė ir vokiškas užrašas: žydas. Tas pats policijos viršininkas uždraudė miesto žydoms išeiti iš nubrėžtų kvartalų be policijos leidimo.

Įsakymas įsigalios nuo 15 rugsėjo ir veiks visoje vokiečių teritorijoje.

P-lė LaPlanche tapo Miss America

ATLANTIC CITY, N. J., rugs. 7 d. — 19 metų kalifornietė Rosemary LaPlanche vakar tapo išrinkta 1941 metų Amerikos grožio karaliene.

Suvažiavo 42 grožio karalienės iš visų valstybių. Rosemary sužinojusi apie jos išrinkimą, tiek susijaudino, kad net apsi- verkė.

Naujoji Miss Amerika šoka, plaukia ir chop suey moka pasigaminti. Ji yra penkių pėdų ir 5½ colio aukščio.

Paryžiečiai nepaiso nacių grasinimų

VICHY, Prancūzija, rugs. 7 d. — Paryžiaus gyventojai, sužinoję apie trijų įkaitų sušaudymą, nekrepė dėmesio į nacių grąsinimus, bet vėl puolė vokiečius.

Kelioms valandoms praėjus po vokiečių paskelbto sušaudymo, Paryžiuje buvo persiūtas kitas vokiečių puskarininkas.

Beveik tuo pačiu metu tapo persiūtas dar vienas nacių agentas ir išsprogdintas nacių kariuomenės garažas.

Naciai steigia bazines Brazilijoje

BUENOS AIRES, Argentina, rugs. 7 d. — Argentinos kongreso komisija nustatė, jog naciai įsakė steigti bazes Brazilijoje ir kitose pietų Amerikos valstybėse.

Pietų Amerikoje naciai turi 500,000 treniruotų smogikų, kurie akiai klausio Berlyno įsakymų.

Argentinoje vokiečių ambasada turi nacių priešų sąrašus ir leidžia didesnę sumą Quislingams papirkti. Visi reikalauja pašalinti dabartinį nacių ambasadorių.

Kaip vokiečiai vaizduoja ataką ant narlaivio

Šis piešinys, kurį naciai padarė 1940 metų sausio mėnesį, parodo, kaip vokiečiai įsivaizduoja vandens gilumon išmestą bombą narlaiviui naikinti. Tokias bombas išmetė J. V. naikintuvas Greer, kai jį užpuolė nacių narlaivis.

NACIŲ NARLAIVIS PRADĖJO KOVĄ, TVIRTINA LAIVYNO DEPARTAMENTAS

Destrojeris Greer turėjo gintis

WASHINGTON, D. C., rugs. 7 d. — Laivyno departamentas vakar vakare išleido specialų pranešimą, kuriame tvirtina, kad nacių narlaivis pirmas paleido torpedas į Amerikos laivą Greer.

Vokiečių išleistas pranešimas neatitinka tiesai, kur sako, kad Jungtinių Valstybių destroyeris pirmas paleido šuvis. Amerikos destroyeris pradėjo kontratakuoti, tiksliai tada, kai jis buvo vokiečių narlaivio užpultas.

Kovota 12 valandų, sako naciai

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 7 d. — Rugsėjo 4 d. tuojau po pietų vokiečių paskelbtoje blo-

Naciai naikins nepriklausomas valstybes

BERLYNAS, rugs. 7 d. — Vokiečių štabas platina nacių Dr. Hans Keller, tautų teisių akademijos pirmininko, raštą, kuriame jis pataria palaidoti visas viltis apie karo metu nušluotų nepriklausomų valstybių atgaivinimą.

Naujoji tvarka Europoje gali būti tikrai vokiečių tvarka, tvirtina Hans Keller.

SEKMA DIENIAIS Naujienų raštinė dabar atdara nuo 9:00 val. ryto iki 1:00 val. popiet. ŠEŠTADIENIAIS atdara nuo 8:00 v. ryto iki 6 v. vakaro. KITOMIS DIENOMIS atdara nuo 8:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.

DEDA PASTANGAS SUORGANIZUOTI PIENO PRISTATYMĄ Į VISUS CENTRUS

Į visas provincijas išsiuntinėti instruktoriai

BERNAS, Šveicarija, rugs. 7 d. — Kooperatinė "Pienocentro" bendrovė deda pastangas suorganizuoti pieno pristatymą į visus svarbesnius Lietuvos centrus. Į visas Kauno apylinkes ir Lietuvos provincijas išsiuntinėti instruktoriai, kurie tuojau sutvarkys pieninių veikimų ir pieno pristatymo punktus.

Kauno apylinkių pieninės karo metu mažai nukentėjo. Pieno yra ir jis jau pristatomas į Kauną. "Pienocentro" veikimą šiek tiek sutrukdė bolševikų medžioklė: daug pienininkų išvežta į sovietų Rusijos gilumas.

"Pienocentro" ir "Paramos" tarnautojai ir darbininkai su ginklų rankose apgynė savo fabrikus ir įmones nuo bolševikų. Išbėgdami bolševikai norėjo sunaikinti visą "Maiste" esančią atsargą, bet darbininkai neleido.

Lietuvoj naciai mobilizuoja darbininkus

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 7 d. — Vokietijos paskirti komisariai paskelbė įsakymą, kuriuo jie galės mobilizuoti Lietuvos darbininkus ir taikyti vokiečių darbo įstatymus.

Nacių komisariai mobilizuotus Lietuvos darbininkus galės siųsti į kitas provincijas, primokėdami jiems dalį išlaidų.

Valdžia susirupinusi incidentu

WASHINGTON, D. C., rugs. 7 d. — Valdžios sluoksniuose yra labai didelio susirupinimo dėl Greer incidento prie Islandijos.

Niekas neabejoja, jog užpuolimas buvo sąmoninga vokiečių provokacija. Sekretorius Hull atsisakė daryti šiuo reikalu komentarų ir nurodė, kad patį prezidentas kalbės apie tai.

Prezidentas Rooseveltas Hyde Park ruošė kalbą, kurią pirmadienį incidento reikalu rengės pasakyti per radiją.

Naciai provokuoja, sako atstovai

WASHINGTON, D. C., rugs. 7 d. — Vokiečių submarino užpuolimas ant karo laivo Greer yra sąmoninga vokiečių provokacija, tvirtina senatorius Tom Connally.

Vokiečių paskelbtas pranešimas dar kartą įrodo norą provokuoti. Vokiečiai kiekvieną kartą skelbia, kad kiti renginiai juos užpulti, bet vėliau patys užpuola.

Praeito karo metu vokiečių admiralitetas nepranešinėjo valdžiai apie jūroje padarytus užpuolimus, baigė Connally.

Važinėja tikrai su leidimais

KARALIAUCIUS, Vokietija, rugs. 7 d. — Nuo liepos 21 dienos pradėjo kursuoti autobusai linija Kaunas-Ukmergė-Utena, o nuo liepos 25 d. linija Kaunas-Vilnius ir Kaunas-Raseiniai.

Šiais autobusais gali važinėti asmenys turį oficialių reikalų ir gavę atitinkamus komendantų ir policijos liudijimus.

Pirmenybę naudotis autobusais turi tie lietuviai, kurie buvo vežami Rusijon ir pakeliuote išsigelbėjo.

Bendromis jėgomis vykdo šienapiūtę

KARALIAUCIUS, Vokietija, rugs. 7 d. — Lietuvoje spaudžiami laikraščiai pataria bendromis jėgomis vykdyti šienapiūtę.

Sumažėjus arklių skaičiui, ne visur bus galima šieną suvežti, todėl patariama šienas džiovinti žaglinuose, kur jis gali stovėti savaitėmis.

Sudorojus šieną vienoje vietoje, pataria jį piauoti kitose vietose. Negali būti, sako, šienapiūtės vien tik "mano ukyje", bet privalo būti visoj Lietuvoje.

Vilniuje sukilėliais vadovavo Žakevičius

BERNAS, Šveicarija, rugs. 7 d. — Išaiškinta, kad Vilniaus sukilėliais vokiečių-sovietų karo metu vadovavo St. Žakevičius.

Visą vokiečių kariuomenę okupuotoje Lietuvoje komandavo vokiečių feldkomandantas, generolas Pohl.

Apskaičiuojama, kad kovose prieš bolševikus Lietuvoje žuvo 4,000 asmenų, o sužeistų skaičius siekia 8,000. Daromi žuvusių ir sužeistų sąrašai.

O R A S

Debesuotas, šiltesnis, gali lyti. Saulė teka 6:20; leidžiasi -- 7:16.

VOKIEČIAI SULAIKYTI PRIE LENINGRADO, TVIRTINA SOVIETŲ PRANEŠIMAS

Hitlerio armija smarkiai nukentėjo

MASKVA, Rusija, rugs. 7 d. — Raudonoji armija ne tik tiki sulaukė vokiečių prie Leningrado, bet keliose vietose juos atstumė atgal, skelbia sovietų karo pranešimas.

Rusai labai smarkiai puolė pirmyn žengiančias nacių šarvuotas divizijas ir padarė naciams labai didelių nuostolių. Prie Leningrado mušiai eina dieną ir naktį, kovojama lietaus metu ir per didžiausias miglas.

Kovos vyksta nacių užfrontė

MASKVA, Rusija, rugs. 7 d. — Kazokų sudaryti partizanų būriai veda smarkias kovas su naciais 300 mylių priešų užfrontė, skelbia sovietai.

Kovos tarp sovietų ir vokiečių karo jėgų vyksta visoje Ukrainoje. Dažniausia partizanams vadovauja raudonosios armijos raiteliai, kurie pasiliko Ukrainoje.

Kazakai-partizanai ne tik naikina susisiekimą, bet užpuola vokiečių kariuomenę.

Naciai sakosi artėja prie miesto

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 7 d. — Vokiečių kariuomenė pralaužė Leningrado apsaugas vienoje vietoje ir veržiasi prie miesto, sako nacių laikraštinių.

Motorizuotos vokiečių kariuomenės dalys randasi visai prie Leningrado vartų. Vokiečių aviacija padėjo pralaužti miesto apsaugas.

Vokiečių artilerija ir aviacija išnaikino sovietų artilerijos lizdus ir nutildė rusų kanuoles.

Naciai rengiasi pulti Baku

ANKARA, Turkija, rugs. 7 d. — Iš Bulgarijos grižę diplomatai tvirtina, kad vokiečiai lapkričio gale rengiasi pulti Baku ir naują transporto liniją per Iraną.

Vokiečiai traukia narlaivius ir greitus laivelius Bulgarijos pakraščiuose, kad galėtų sekmingai padaryti užpuolimą.

Bulgarijos uostuose sustatomi nacių narlaiviai. Dalis vokiečių atveža iš Vokietijos. Narlaivio dalys jau yra pritaikytos greitam sustatymui.

Amerikos karo vadovybė užsakė daug "skraidančių tvirtovių", nes jos skaitomos geriausiu puolamuoju ginklu. "Tvirtovės" gamins masiniu būdu.

Britų valdomos "skraidančios tvirtovės" labai smarkiai bombardavo Oslo laivų statymo dirbtuves.

Praeitą naktį Romoje buvo paskelbtas aliarmas ir priešlėktuvinės patrankos labai smarkiai šaudė.

Vokiečiai liepė uždaryti visus Nicaragua konsulatų okupuotose kraštuose.

Britai pareikalavo iš Irano valdžios įteikti visus užsilikusius nacių agentus.

Atsistatydino prieš sovietus kovojančios vengrų kariuomenės vadas.

Japanų savaitraštyje atspausdas straipsnis, kuris praneša, jog Hitleris pralaimės šį karą. Tai pirmas šios rūšies straipsnis.

Susidurus autobusui su automobiliu Marocco, Ind. žuvo Juozas Abramovich, 3465 Lituanica Ave., Stanley Woty-siek, Br. Hurt ir Joseph Shwartz.

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, SEPTEMBER 8, 1941

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

This Crisis is an Opportunity

By Louis Adamie

Enhancing Our Democracy

All of these people must be considered and helped to become identified with America as a country and an idea. They can be aided only by education and through the inclusive enhancement of our democracy.

It seems to me that unless we proceed to enhance our democracy with a skillfully and energetically conducted program of widespread education built upon and around the facts and ideas sketched here, our a-mament program will do us little good, especially if the totalitarians score a clear victory in the Old World. They and their Fifth Column — which is being recruited from all the elements of our population — will win internally, subtly, and surely, even if we manage to establish temporary military superiority over their power in Europe. They will defeat us without firing a shot at our shores and conquering us physically. They will exploit our inner confusion: the inferiorities and insecurities in individuals and groups constituting our population. After that, our mere sovereignty will hardly be worth fighting for.

The future, ours and the world's, is in unity within diversity, in making civilization safe for differences. The future is in liberty, equality, and fraternity; especially in the latter, to emphasize what John Dewey says elsewhere. Writers in the Baltimore Evening Sun and the Nation have recently advanced as the explanation of the downfall of France the fact that *fraternité* was never realized in the life of Frenchmen. Their economic and social set-up operated against that ideal. It inevitably led to all-around defensiveness, of which the Maginot Line was the logical development, climax, and symbol. The social-class lines are not quite as sharp in the U.S. as they were in France, but our economic order as it is working out for a vast number of Americans is quite as antagonistic to brotherhood among men as was the French, and is productive of no end of defensiveness. In addition, as already emphasized, we have here acute divisions based on Old World backgrounds, skin pigmentation, and religion — divisions of which France was largely free.

Suddenly the U.S. is conscious of a vague but great danger. There is the anti-Fifth Column hysteria. It brought on the Alien Registration Act. This Act and its current execution give the less discerning citizen the illusion that the Government "is doing something" to protect the country; that illusion momentarily helps to keep them from undesirable activity, which gives alien registration a certain justification. But fear and worry continue, especially among the intelligent, who know that the aliens are not the great danger, nor the Bunds and other openly pro-Nazi and pro-Fascist groups, for these are known and can be dealt with. What bothers many Americans are intangible and unknown factors, the ambiguities, the ifs and maybes in the situation; the thoughts and feelings, the attitudes and responses of the people down the street with whom they have no contact, the people in the immigrant slums and, if they are new-immigrants, the folks in the favored and restricted old-stock American districts of our cities. Many Americans wonder and worry what "they" may be saying among themselves. They recall our past experiences with one another. They realize that, for the most part, we do only tolerate one another. They suspect that if so-and-so happens, some of the people in their immediate proximity probably will not stand up in the face of the situation. The atmosphere in which they live and move is suddenly a maze of question-marks. What? Who? Where? How soon? They know or feel that the responses and attitudes of many people are delicately balanced, and apt to swing or swerve this way or that, depending on events in Europe, or how the Depression develops — and often they judge others by themselves.

These are the real ingredients of the American fears and worries these days, which create hysterical impulses to run in all directions at once, and to chase with a pickaxe everything that may seem unfamiliar or different, or to dive for cover. Some of us are diving for cover as I write this, even before pickaxes have begun to swing. On the street in New York I met an acquaintance who is a well-known man, an immigrant; he asks me what I am about; I tell him that I am busy with this magazine; and he warns me I should give it up — "there is going to be hell to pay in this country, and he thing for us immigrants to do is to lay low." Scared, on the defensive, he is typical of many immigrants and also of vast numbers of their American-born children. They have never had a firm sense of what psychiatrists call "belongingness," necessary for a full, balanced development of character and personality and for effectiveness in a creative way within a culture; and in a time like this many bend to the wind. Behind this lack of "belongingness," this current tendency to duck and hide, is the whole story of the mistakes made in connection with and by the New Immigration.

It Is Not Too Late

This may seem a bleak picture. I present it here incompletely; in some ways, here and there, it is worse than I suggest. But it need not be a cause for despair, for succumbing to a feeling of futility and the idea that "it is too late." Rather, it may be a chance to do something, to accomplish what we have long needed.

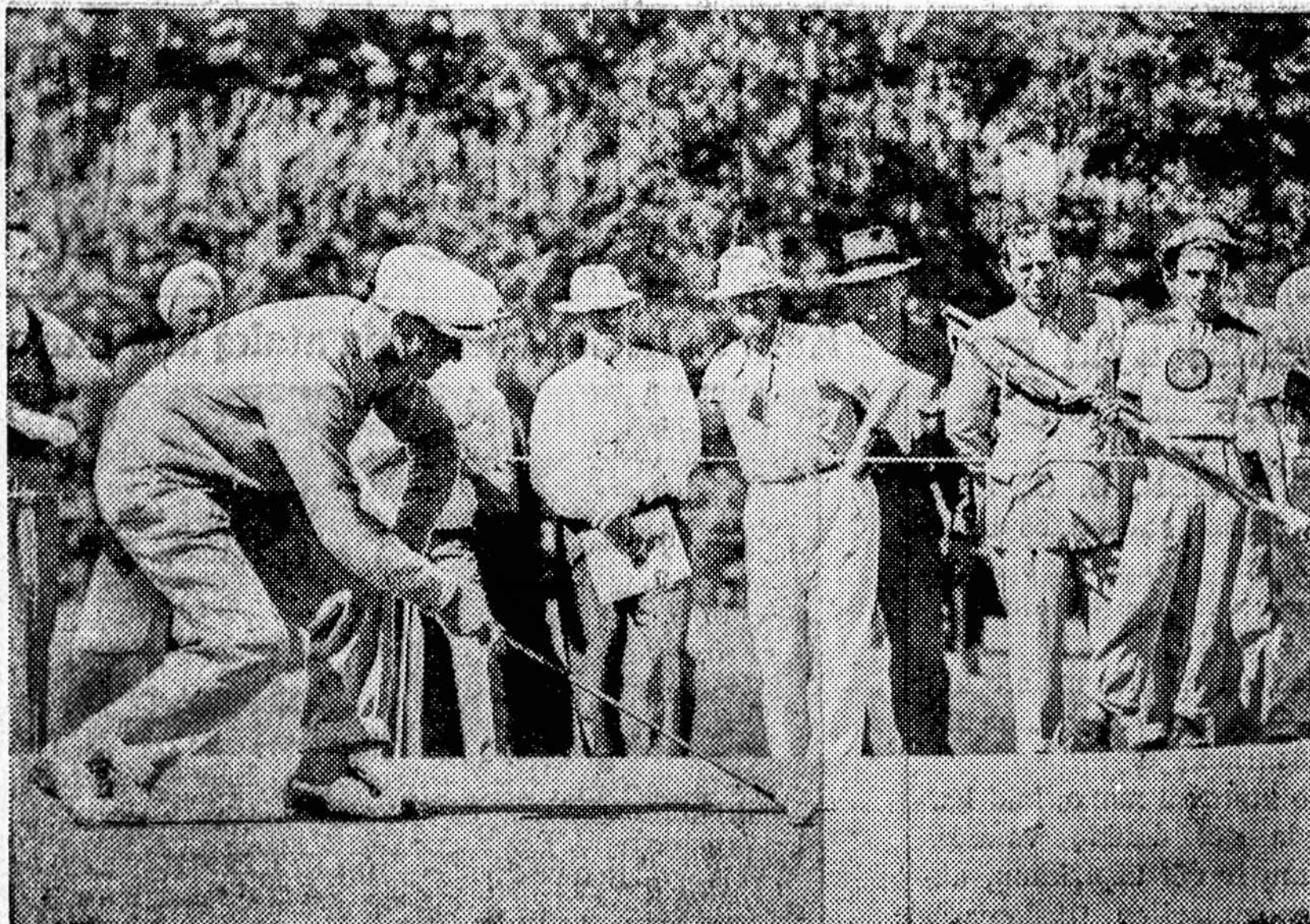
To my view, this period is a testing time for us as a country, as individual Americans, and as experience which we must go through to learn what we are as human beings, what we are as elements within the population, as a people, as a nation, in order to clarify ourselves, to find out what we feel and think and why, and where we belong as a country in the current maelstrom of world forces and ideas. This period is a rare opportunity.

In so-called normal times, there is an indifference, a lassitude about problems, especially about the more serious ones, which are subtle, hidden, difficult to define, hard to catch into headlines and bring into light; such problems as those woven through the entire situation which has developed in this country during the past century around the fact that tens of millions of immigrants, most of them non-Anglo-Saxons and non-Protestants, have come into this country, which 100 years ago tended in the direction of an Anglo-Saxon-Protestant homogeneity. Now is the time to X-ray these problems, this whole situation; and act, now, in crisis and tension, the situation will be clearer than ever before. Our weaknesses will stand out. They will become material for headlines. The country's awareness and emotional quality will be heightened. As a people, we will be eager for integration; there will be a desire for synthesis; but, with the Fifth Column and the inevitable and necessary drive against it, we will have difficulties in achieving it. These difficulties will not be anything new, but the need of alleviating them will be clearer than ever before and will call for our greatest effort. We can and must help the nation to bind us together. It is not too late, but there is no time to lose.

In the October, 1934, Harpers Magazine I published an article entitled "Thirty Million New Americans," since expanded into a chapter in a book called *My America* (1938), in which I attempted a tentative and partial analysis of the inner predicament of the new-immigrant groups. That predicament is a matter mostly of prejudice and "tolerance"-induced inferiorities, of general defensiveness, of hidden but intense cultural conflicts with immigrant families and in our so-called "foreign" sections, and of our entire national confusion, with its depressions and other economic and social ills.

(To Be Continued)

SMASHES PAR IN NATION'S RICHEST OPEN

Leonard Dodson of Kansas City, Mo., sighting a putt in the Tam O'Shanter open golf tournament, Chicago, where his 65 and 68 for a 36-hole total of 133, 11 under par, put him far in lead of \$11000 contest.

Virutė

With Labor Day came the end of summer. Now that the fall season is beginning, our thoughts are turning to indoor activities. We certainly will need more people than were down last Friday if we are to put on an operetta this coming season. Let's round-up our stray members, get new members and make our chorus a bigger and better one.

On September 20th, a Saturday night incidentally, we are going to have our "winnie roast." So members come down this week and find out all the details.

When Milt Kampikas was talking about his last year's trip out west, Benny Norbut innocently, so it seemed, asked what state Utah was in. And then Benny claimed it was only milk he had that evening. I wonder!

It is nice to see Aldona Barsevsky among the altos again after an absence of some time. So glad you did not forget us, Aldona.

I heard that our ex-president, Zen Prane was in town last week in uniform. Too bad he was in for only a short while and we all could not see his manly form in the naval uniform.

What has happened to Lillian Zekes? I am sure she is back from New York but we have not seen her down at rehearsals yet. Come down this week and join us, Lillian.

The reason Anna Kampikas wore that pretty corsage last week was her birthday. May you have many more happy birthdays, Anna.

Until next week,

— "Bones."

New Free Radio Classes At Hull House

Full registration for free classes in microphone technique and radio acting will be held at Hull House, 800 S. Halsted St., on Thursday, September 11, and Monday, September 15, between 7:30 and 9:30, according to announcement of the WPA Adult Education Program. Classes will be for both professional and beginning students, and will meet Monday and Thursday evenings at 7:30 at Hull House.

Students in the classes are given actual broadcasting experience, as well as instruction in the fundamentals of radio speech. Information on the classes may be had by calling Monroe 9674 weekdays before 3:30 p. m.

Naufienos Naujienos
Arta nauda dailo,
Ad naufienos Naujienos
Arta naudingos.

These Lads Want To Hear From "Gražios Panelės"

Letter from Two Marquette Boys at Scott Field, Ill.

Sept. 4, 1941.

DEAR SIR:

"Three months ago we, Joe P. Gentzla and John V. Petkus, two Lithuanian boys from Marquette Park, were drafted into the U. S. Army. At the present time we are located in the Air Corps school at Scott Field, Illinois. This is about 35 miles from St. Louis.

"Many times we become homesick and homesick for our Lithuanian friends in Chicago. We would like to know if it is possible for the 'Naujienos' readers to correspond with us. This would help us pass the dull evenings writing to many new friends. We both would enjoy writing to pretty 'Lietuviškos panelės' and would describe our life and experiences in the Air Corps. We know there are many girls that would be anxious to receive mail from soldier boys in the army if they had the address. With the help of your paper, we are sure to have an enjoyable time in correspondence.

"Also, we would like to know if there are Lithuanian people living in St. Louis. Are there settlements similar to Marquette Park, Bridgeport and etc.?

"We hope that this letter will receive favorable consideration and will receive satisfaction we ask of the paper.

"Yours Very Truly,
Private John V. Petkus,
Private Joe P. Gentzla
12th School Squadron,
Scott Field, Ill."

(We are sure that you'll be flooded with mail from said "gražios lietuviškos panelės". And when off duty, contact Mr. J. Kasuly in East St. Louis, Ill., also Mr. J. Buloth. They will gladly acquaint you with members of SLA: Young People's lodge and other young Lithuanians. Out at Park Pavilion School there are several Lithuanians, one of them an instructor. You'll find many Lithuanians at Belleville, Madison, Collinsville, but best of all, get acquainted with Kasily and Buloth. They're fine people. Addresses in phone directory. — Eds.)

RED — ITCHY — SCALY ECZEMA

Sekmingas gydymas Namič Grelat Pasalina Kankinimui! Firmas vartojimas nuostabus, ramina Zemo — pagal daktaro formulę — grelat pasalina smarkų niežėjimą ir uogau ima gydyti paraudusią miasusis o. d. Ištobul sekmingas daigiau nei 30 metų Firmas bandymas Zemo tikinai.

Visose vaistinėse

Garsinkitės "N-nose"

PIRMYN SHARPS AND FLATS

Well folks, vacation time is about over, at least it is for us.

Friday we had our first rehearsal after a rest of two weeks. A fair crowd turned out for the first rehearsal, and started right out on the opera "Carmen," which will be given some time in November. The date and place will be announced at a future time.

We have also had invitations to take part in a few concerts so far and one of them being out at Kenosha. More about these later.

We had a new member join up with us, a little girl who used to come down to rehearsals with her mother and sit back in a corner and watch us rehearse. Now she is one of us. We are glad to have her. The rest of you people who have friends and want to join the chorus, bring them down especially the men, we need men, since the draft (or "ciongias" like our prof calls it) has been taking our men one by one. It will end up by being a girls chorus. So don't forget, let us see some new faces next rehearsal.

Talking about the draft taking our men, there is also something else that is once in a while getting hold of our fellows, and that is that little sparkler which the girls love to wear and show around. Yes, it has happened to our tenor Vyto and the lucky girl Lil Baronas, also one of our members. Congratulations from all of us.

I wonder what has happened to John Avelis lately? Does he want to be called "nobodyloves me" again?

Joe Zukas, our sick member is down with the flu lately, and some of you who have not been down to see him, please do so, it will be appreciated very much. Evelyn Kazy, another one on our sick list, is getting along fine and will be with us shortly.

Don't forget our barn dance, Sept. 27 — at Ryan's Woods, 87th and Western Ave. A real Hill Billy orchestra. All the way from Wausau, Wis., and that's 400 miles away. They're coming down to give us some real barn dance music. All of you have tickets — try to get rid of them so we can have a nice crowd for a real swell time.

"Till Friday, then 'yes, Heaven' is thine; but this is a world of sweets and sour; our flowers are merely — flowers, and the shadow of thy perfect bliss — is the sunshine of ours." — B.

WHAT AMERICANISM MEANS TO ME

(A prize winning letter in "American Monthly" Contest for H. S. Students).

By EDWARD MISSAVAGE, Jr.
Royalton High School Senior,
Royalton, Ill.

"For scenic beauty and estatic thrills for mind and spirit come to delighting, appealing, exquisite Europe! The joy of empires; the Paradise of dreamers and travelers; the Utopia of Romanticists!" These are only the catchwords of many travelers associations, but they have served their purpose. "Haggard, gaunt, anxious Europe," is what it should be called. Never believe him, if a person tells you of the unceasing flow of wealth, happiness and security, that is to be found in Europe. You will have to seek that place out elsewhere, as can easily be believed by the loathsome present-day conditions and the terrific destruction found there today. We do not have nerve-shattered babies here in America; nor wretched, terror-stricken people shivering in air shelters through all-night vigils; our women do not slave at men's occupations; we do not have rationing cards that make one go with stomachs half filled with synthetic foods.

Many times my Grandmother tells me of the suffering and hardships that were endured in her native Lithuania. Revolutions, turmoil, murders and assaults were every-day occurrences in her life before her coming to America. Murders of leaders, and the riotous repercussions that followed, were harrowing experiences. The assaults on the women and young girls by the demoralized soldiers, who over-ran the captured country were abominable menaces.

The government, which was in Russian hands, had even forbidden printing of books in Lithuanian. Schools, and all business transactions were conducted in Russian, for they didn't want any non-Russian elements in the country. Even before the occupation, schools were open to the children of aristocrats, and those who could afford the high tuition fees; but now, who would want to learn anything in Russian. If the parents had any education themselves, they tried to teach their children to read and write; but most of the people were unfortunately illiterate.

Some religious freedom was the only liberty permitted the Lithuanians. Their beautiful churches were flawless in both architecture and appearance. Gothic, Renaissance, and Baroque were the chief forms of architecture. Stone, glass and tiling were brought from other countries; as far away as Germany and Italy. Massive steeples towered hundreds of feet above the ground.

Housing conditions were much different; they were like the vanishing slums of today, only more isolated. The log-cabins were drafty hovels, cut from the neighboring forests. The sleeping quarters were apart from the kitchen, never heated. At least, they did have plank flooring, while the bare swept ground was the floor in the kitchen.

Oh, yes they wore wooden shoes; leather ones cost too many rubles, and they were to be saved to send the children to America. It would be a Heaven to them. They had heard stories of the luxurious life (to them at least) here. Everyone ate what and as much as he pleased; there they had the same inexpensive foods. Schools are attended here without cost. Voting privileges here; there they were flung into prison for even thinking of a democracy.

The Russians, because of their compulsory military training. My paternal grandfather served in their army, before coming to America. My maternal grandfather left before he was old enough. Thank God, for their coming to America. Although Lithuania received its freedom after the World War, it is now again absorbed by the same, larger, aggressive Russia. Probably a victim of totalitarian government in a concentration camp, instead of an American student, in an independent republic, would have been my sta-

tus over there now. Or a disillusioned, goose-stepping soldier marching to the beating drums of Nazism, Fascism of Communism.

The rights, provided by our liberal Constitution are these: freedom of religious worship, freedom of speech, and of the press. We can, if we wish, speak or write about anything providing that it does not hurt or harm anyone else without fear of spies or a concentration camp; the Nazis and Communist saboteurs are using this liberty for spreading their degenerative propaganda. We can choose and elect public officers by the privilege of voting. I can make the sign of the cross, or utter sanctifying prayers without fear of the Gestapo's ostracism. We can read newspapers, that are not dictated by the President, as they are by the dictators; our priests and pastors are not arrested for preaching the Gospel in their own light, as they would be in Europe, if they didn't preach the doctrine of the party in power. Our homes are not raided in the middle of the night without warrants; we can be assured of a swift and public trial by an impartial jury if we are accused of criminalities; there we would have a trial as secretive as a court martial and most always be found guilty by the high tribunal.

If and whenever some government shall try to crush you, there can be no explanation for true Americans to hesitate; we must all cooperate in a decisive program for defense. With the preparedness program now in progress, the possibility of invasion by the dictator has almost become nil.

Usually, upon commencement, a person begins a career for himself, but in the chaos of today, careers will and have to be put aside. Enrollment, or a position in the armament industry, can be the only patriotic career for a young man; nursing, and the re-adjustment necessary in a mobilized world, a girl's. These are justifiable by the thought of "making the world safe for democracy." I have not said this in scorn; the statement becomes even more realistic, day by day. I shall willingly volunteer my services and my life to any division of our National Defense that this might be accomplished.

FOR DEFENSE

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

AMERICA ON GUARD!

Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famous sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

Murine soothes, cleanses and refreshes irritated, reddened membranes caused by head colds, driving winds, movies, close work, late hours. Free dropper with each bottle. At all Drug Stores.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Apie Įvairius Dalykus

ZEMĖS KARŠATIS IR MIRTIS

2 col. Hand) Žemės Karšatis ir mirtis

Taip, žemė gyvena! Pirmiausia, ji turi savo kraujotakos sistemą. Saulės šiluma statmenais spinduliais paliečia pusiaujo sritis, smarkiai įšildo ten vandenynų vandenį ir paverčia jį dalį garais. Pakilę aukštyn, tie garai nueina į šaltesnius kontinento kraštus, nešami apskritų antipastatų tekmių. Ten jie atvėsta ir virsta lietumi arba sniegu. Taip susidaręs vanduo nuteka kalnų slaitais ir upeliais bei upėmis grįžta į vandenyną, kame vėl prasideda tas skriejimas, kuris primena mūsų organizmo kraujotaką; vandens keliai vaidina čia tą pačią rolę, kurią mūsų kune venos ir arterijos.

MADOS

No. 4870—Išveiginė suknėlė jaunoms mergaitėms. Sukirptos mėsos: 10, 12, 14 ir 16.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėti 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Žemė alsuoja. Pabukime porą dienų prie vandenynų ir pamatysime, kaip jo paviršius du kart pasikelia ir nusileidžia per tą laiką, per kurį mėnuo apsisuka vieną kartą aplink žemę.

Kas užgins mums lyginti šį galingą ritmą su didžiulės krutinės alsavimu? Žemė krumpčioja. Čia staigus drebinėjimas, čia lengvas šiurpulis jį supurtina ir keičia jos paviršių. Kartais žemės pluta plyšta, darydama įkaitusioms lavoms kelią. Žemė, pagaliau, turi savo dirksnių sistemą: elektros srovės veria ją skersai, tampydamos ją, gal but, baisyti mėslingais. Tuo tarpu, traukos įtaškoje, ji keliauja aplink saulę, sukdama siuometu apie savo ašį, kuri įvairiai kitėja daugelio priežastčių įtaškoje. Ar tie judėjimai nerodo svarbiųjų gyvybės žymių?

Žinoma, patys žemės gyvenimas yra jos irimo priežastis. Mes pasistengsime patirti čia eilę užpuolimų, kuriuos patiria mūsų rutulys nuo priešingų jam jėgų. Saulė—štai kas pirmą ją puola. Saulės spindulių įtaškoje įkaista per dieną visų kiečiausios uolos, bet įkaista jos tik iš tos pusės, kuri yra apšviečiama. Tat sukelia molekulinis pasikeitimas dėl nevienodo išsiplėtimo įvairių apšviečiamų uolų pusių. Tų jėgų įtaškoje, atsikartojančių kiekvieną dieną ir neveikiančių kiekvieną naktį, sukibimas tarp dalelių pasidaro ne užtektinas nuolatiniam ryšiui palaikyti. Nugalėta uola ima irti; jos paviršius pradeda skeldėti.

Čia prasideda lietus. Pakeltas į kalną viršūnių aukštumas oro tekmių dėka, jis pripildo plyšius ir spragas. Dėl žemos temperatūros aukštumose lietaus vanduo užšąla ir skėsdamasis sudrasko skylių sienelės, tarp kurių jis patekęs. Tat — antra uolos irimo fazė, skaldanti ją į gabalus.

Čia pasirodo trečias priežas: sunkumas. Vidaus jėgų įtaškoje žemės plutos raukšlės iškelia kalnus aukščiau žemės geoido, t. y. ideališko lygio, kokį sudaro jūros paviršius. Tos jėgos, išskeldamos kalnus ir suteikdamos jiems tuo po-

tencinės energijos, nugali svorio jėgą. Bet ši baisyti kersija už savo pralaimėjimą. Uolų gabalai, suskilę nuo šalčio, pasiduoda svorio jėgos takai, kuri velka juos į žemesnes vietas. Jie krinta, rieda kalnų slaitais, šalčio atplėšti. Turėdami kampuotą formą, jie galėtų susilaikyti pakalnėse, jei čia neprisidėtų ketvirtas priežas — lietaus vanduo, kuris nuteka veikiant nenumaldomai svorio jėgai.

Kol lietaus vanduo nepasiekęs geoidinio lygio, kol jis nesusijungęs su bendra vandenų mase, jis nežino nei poilsio nei ramybės. Kridamas ir srūvdamas žemyn tas vanduo neša su savim įstančio kalno skeveldras, išrausdamas sau lovą, kuriuo ir teka. Savo molekulių gyva neisemiama jėga jis nuveikia visas klutis, rodo nepergaliamas. Upokšniai, virtę ruseliais, upeliais, griaua baseinų krančius, kur laikinai susirenka jų vandens. Jie praplėšia neperėjamus pylimus, sudarytus galingų uolų. Jie galingai teka kalnų pakrausiais ir visa ardo pakely. Niekas negali suilaikyti jų iškilmingo tekėjimo į jūrą, kur būtina turi patekti jų vandens.

Tačiau ilgai nei tas darbas silpnėja. Žemesnėse vietose jis nustoja savo pirmąjį grovimo jėgos. Vandens kritimo jėga nuolat mažėja. Slaitai vis eina lygyn. Medžiagos, srovės atplėtos ir nuneštos į kraštus, kuriais ji teka, nusėda neaukštesiose lygumose. Šitas tekancio vandens grovimo darbas vyksta be nuovargio ir poilsio: kaip mažas upelis, taip ir didelė upė — kiekvienas vandens srovės dirba tą patį darbą, kurio dėliai, daugeliui amžių prasilinkus, turi susilyginti žemynų paviršiai. Atskeltos nuo žemės plutos masės turi būti nuneštos į jūrą ir palaidotos jos gilumoj, kur išsės per amžius, apklotos jūrų vandens.

Jeigu tekąs vanduo nepajėgia atlikti visą grovimo darbą, tai jis panaudoja kitą priemonę, aptikrinančią pasisekimą: tai ledas. Susikaupdamas aukštuose kalnuose sniegas nusšliaužia iš ten sniegyčių pavidalu žemyn, nusinėdamas pakeliui žemės luitus, medžius, namus ir griaudamas išstius sodžius. Toliau, susikaupdamas aukštuose slėniuose, sniegas, viršutiniams atmosferos sluoksniams slėgiant, susiploja į ledą. Susidaro ledynas, kurio milžiniška masė priverčia jį šliaužti į žemesnes ir šiltesnes žemyno dalis, kame jo apatiniai sluoksniai pradeda tirpti. Slinkdamas jis veikia kaip milžiniškas drožtuvas, nuriškia žemynui didelius gabalus ir nusivaro juos į žemumas. Upeliai, susidarę pačiam ledynui tirpstant, nuneša gabalus ir akmenis į slėnių lygumas. Lelynamas šliaužiant į jūrą, jų priešakinės dalys sproginėja; atplyšta dideli ledo gabalai, kurie klajoja vandenyse, sudarydami pavojingas plaukiamas salas, su kuriomis susiduria laivai, net tokie dideli, kaip kad nelaimingasai Titanikas! Kaip tik tie "aisbergai" (ledo kalnai) ištirpsta, žemės gabalai, atgabenti iš sausumos, grimsta į jūrą. Tuo būdu ir jie laidoja juron skeveldras, iš žemyno pagrobtais!

Pagaliam vanduo, besisunkdamas į dirvą, varo toliau grovimo darbą. Jis išplauna ten plyšius ir prorėžas, ardančias žemės paviršių ir suteikiančias daug krumslų, nunešamų į žemumą. Toliau vanduo sugraužęs tas mases, nuneša jas į vandenyną, didelių padėlių visam, kas atimta iš žemės.

Bet tuose kraštuose, kur vandens nėra, net dykumose, žemyno reljefas nuolat ardomas—oro įtakoj. Vadinasi, nėra tokios žemyno paviršiuje vietos, kuri nebūtų atmosferos veiksmo įtakoj.

Vandenynas — valdovas — štai kieno naudai darbuojasi ir upeliai, ir upės, ir ledynai, sunėsdami jam visą, visus sąvo griauiamo darbo vaisius. Bet ar pasitenkina viešpatavimas vandenynas savo vergų darbu ir jų laimėjimų dovomis? Nė kiek. Jis ir pats žiauriai puola žemynų mases savo audromis ir potvyniais. Kada bangos, vėjo sukeltos, puola krantus, jos veikia 30 tonų jėga vieną kvadratinį metrą. Toksai darbas eina 250,000 kilometrų krantų apsupančių iškilusių iš vandens žemynus. To jūrų vandenų rausimosi baisyti veikimas pastebimas granito plovime, nuolatiniame uolų irime ir tt. It tat — tik viena aštuntoji dalis to grovimo, kuris atliekamas tekanciu vandeniu.

Kokiais skaičmenimis išreiškiamas visas tas grovimo darbas? De—Laparonas visų nuostolių sumą, sudarytą griauiamos jėgos žemynui per vienerius metus, aprėžia 25 kubiniais kilometr. masės. Kadangi, iš antros pusės, bendras turis žemynų, iškilusių iš vandens, siekia 100 milijonų kubinių kilometrų, tai, matyti, užtenka keturių milijonų metų, kad žemynai būtų "nuplauti" ir sugrįžti į jūrą, kuri apgobė visą žemės rutulį.

Bet žemė ginasi ir kovoja dėl savo buties. Masės, jūros atplėtos nuo krantų, sudaro "krantų sąnašas", kurios didina žemynų "plotus." Upių drumzlės, nusėsdamos savo žiotyse, sudaro dideles deltas (pav. Nylo ir Misisipi deltas).

Pagaliam paties vandenyno gelmėse maži, bet nenuilsta darbininkai polipai ir koralai stato milžiniškus rifus ir išstias salas. Visa Australija išsiturės — rytų pusės apsupta koralų "barieru", labai pavojingų laivams. Daugybė "atolų", žiedo pavidalo salų, statomos koralų aplink susidariusius ugnikalnius, gindami juos nuo jūros bangų puolimų. Galų gale, vidaus žemės jėgos išmetą, ugnikalniams veikiant, daug lavos, kuri didina sausumos paviršių, pridėdama jai naujų medžiagų, patimų iš mūsų žemės gilumos. Tik vienas ugnikalnis Sandvico salose iš karto grąžino sausumai tai, kas buvo nustoja, beplaunant vandeniu, per 1200 metų.

Tačiau, visa tat rodo tik nedidelį nuostolių atlyginimą žemynams, kurie yra graužiamai vandens. Bet ir pats atlyginimas turi negėrų pusių: masės, įsiverždamos iš žemės, palieka joje tuštumą, kurio dėliai slugsta viršutiniai žemės plutos sluoksniai.

Nuostolių atpildymas, tuo būdu, tik dalinis: tat ne išgijimas, bet tik palengvinimas.

Mes įsitikinome, kad žemė kovoja dėl buties, ji ginasi nuo žalingų įtakų, kurios ją ardo. Bet sveikas organizmas, kad ir laiminkai kovotų su liga, vis dėl to pasensta. Senstant jo pajėgos ima mažėti. Kraujotaka lėtėja. Paskum artinasi mirtis, tat fatališkas šalčio padarinys, pakeitęs gyvos šilimos vietą.

Ar nukrypsta žemė nuo to bendro dėsno, ar taip pat turi išgyventi senatvės stadiją prieš mirtį?

Pirmiausia pastebim, kad ji jau nebejauna, mūsų miela žemėlė. Norėdami jos amžių nustatyti ir pasiremdami įvairiomis pažvalgomis — vandenynografika (laiko tarpas, jūrų vandenims druskomis prisotinti), geografiška (laiko tarpas žemės klotams sudaryti) ir pagalau (XIX amž.) fizška (radioaktyvumas), visi tyrinėtojai priėjo išvadą, kad žemės amžius nuo 1000 iki 2000 milijonų metų.

Du tukstančiai milijonų metų! Per tą laiką žemės pluta iškentėjo įvairių kitėjimų, o jos elementai skaidėsi ir jungėsi įvairiomis kombinacijomis, ir tik vien "retosios" arba "tauriosios" dujos — helis, kriptonas, argonas ir ksenonas, tie vieninteli visų kitimų liudytojai galingų dramų, drumzdžiųjų mūsų rutulį, j.e patys niekuomet nebuvo tų baisyti kitėjimų dalyviais.

(Bus daugiau)

Nepriklausomybė

Yra brangiausias tautos turtas. Atskiras žmogus Nepriklausomybė gali atsiekti tik budamas finansiniai apsirūpinęs. Statykite, remtuokite ir įsigykite namus pagal mūsų ilgamečio išmokėjimo planus. Taupykite ir paskolas imkite žymiausioje lietuvių įstaigoje. Už apd. F. S. ligi \$5,000 mokame 3½%.

KEISTUTO SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
308 M. MOZERIS, Sr.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

1942 PLYMOUTH JAU ČIA

MES TURIME PRATUSTINTI
Musų Vartotų Karų Kainos
Nukirstos Per Pusę.
VIRŠ 100 PASIRINKIMŲ

1939 Plymouth Sedan	\$395
1937 Studebaker Spe.	135
1938 Chevrolet Sedan	365
1937 De Soto Sedan	235
1936 Chevrolet Sedan	185
1937 Ford Sedan	195
1935 Plymouth Sedan	195
1936 Buick Sedan	195
1936 De Soto Sedan	185
1941 De Soto Coupe	895

WENZEL
DE SOTO-PLYMOUTH
1143 Diversey
Atdara vakarais ir sekmadieniais

Modern Roofing Co.
1821 SO. LAWNDALE AVE.
J. and C. Sarockas, sav.
Visas darbas garantuotas. Turime visokių rūšių stogų. Pašaukt mus šiandien dėl nemokamo apskaitinimo.
Tel. CRAWford 0619
Filmai Apdrausti—

BUY Direct AND SAVE

Paziūrėkit
i Savo
Dantis—
Visi tai Daro

TINKAMAI PADIRBTOS PLOKSTELĖS GERINA JUSŲ ISVAIZDĄ.
Dantų Plokstelių dirbamos mūsų pačių Laboratorijoj, vartojant tik pirmos klasės medžiagas.
Dailiausios dantų plokstelių nuo \$9.50 iki \$35.00 kiekviena

KALBAME LIETUVISKAI
Pataisymai i 3 valandas
\$1 ir aukščiau.

Atsilankykite ir pamatykite mūsų pavyzdžius. Plokstelių daromos tik nuo antspaudų ir pagal užsakymus laisniuotų dentistų.

SATISFACTION DENTAL LABORATORIES
1062 W. CHICAGO AVE.
Phone Monroe 4433
9:00 A. M. iki 9:00 P. M. kasd.

Garsinkitės "N-nose"

Ne-- KIENO KALTE? Bet-- Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismoje kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintą. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specialės žemės kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES
LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMŲ
RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

PETER BARSKIS, JR.

Puikus Rakandai Prieinamomis Kainomis

"CUSTOM" PADARYTI, MODERNIŠKI SEKLYČIOM SETAI • VEDLIAUSIŲ STILIŲ MIEGRUIMIŲ IR DINETTE SETAI • DIDELIS PASIRINKIMAS KARPETŲ, PEČIŲ, RADIJŲ IR REFRIGERATORIŲ.

MANOR FURNITURE MART, Inc.

3108 WEST 63rd STREET (TARPE TROY IR ALBANY) Phone PROSPECT 5757-5758

ATSILANKYKIT arba paslyskit
Kuponą Reikalaudami Apskaičiavimo DYKAL.

- Nereikia imokėti.
- 36 mėnesiai išmokėti.
- Pirmas mokėjimas spalį 1.

Karšto Vandens Įrengimai:

- STYMO-FURNASAI—
- ALIEJAUS PEČIAI IR
- "STOKEROLA" STOKERIS.
- NO GEARS—NO OIL
- 3 metų garantija.

PLUMBINGO ARBA APSILDYMO REIKALU
Pamatykite
"SOUTH CENTER"

SOUTH CENTER PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., Inc.
6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.

Aš esu užinteresuotas sekamais dalykais, pažymėtais X (nėra priverčiama):

☐ Apšildymo ☐ Stokerių ☐ Sienui Tiltu

Vardas _____
Adresas _____
Telefonas _____

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje - pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguos reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Ikaitų žudymas

Už tai, kad nežinomas asmuo Paryžiuje kėsinosi užmušti ir sužeidę vieną vokiečių kariuomenės seržantą, tai nacių karo vadovybė paėmė tris francuzus iš suareštuotų pirmiausių kelių tukstančių žmonių, pastatė juos prie sienos ir sušaudė.

Sušaudytieji neturėjo nieko bendro su pasikėsiniu prieš vokiečių kareivį, nes jie sėdėjo kalėjime tuo laiku, kuomet pasikėsinimas įvyko. Naciai juos nužudė ne už jų, o už kitų asmenų (ar asmens) nusikaltimą. Šitokios rūšies "teisengumas" tinka barbarams, bet ne civilizuotiems žmonėms.

Vokiški okupantai Paryžiuje pareiškė, kad ir toliau jie tokiu pat budu keršys francuzams už pasikėsinimus prieš okupantus, ir keršto didumą priklausys nuo nusikaltimo sunkumo. Nacių seržantas buvo tikrai sužeistas, o vokiečiai sušaudė tris kalinius. Galima įsivaizduoti, kiek francuzų kraujo jie išlėję, jeigu koks nors vokiečių karininkas bus užmuštas!

Ikaitų galabijimu tačiau vokiečiai vargiai numalšins francuzus, kurių neapykanta prieš okupantus auga diena iš dienos. Greičiau jie tą neapykantą tikrai dar labiau paaštrins.

Demokratijos priešai darbininkų judėjime

Viena iš CIO unijų, United Electrical, Radio and Machine Workers of America, savo konvencijoje (Camden, N. J.) atmetė rezoliucijos punktą, kuriuo unijos viršininkai yra įgaliojami išmesti iš atsakomųjų vietų organizacijoje "nacių, fašistų ir komunistų", ir pašalinti iš unijos prezidento vietos James B. Carey, kuris už tą rezoliuciją stojo.

Carey yra žymus darbuotojas industriniame darbininkų judėjime. Jisai yra CIO centro sekretorius. United Electrical unijoje jisai buvo prezidentu nuo to laiko, kai ji tapo suorganizuota.

Vietoje jo, prezidentu yra išrinktas Albert J. Fitzgerald, kuris pasiūlė konvencijai pakeisti aukščiausio pamintąjį rezoliucijos punktą ta prasme, kad iš unijos viršininko pareigų gali būti atstatytas tas, kurio darbai yra atkreipti prieš šalį arba uniją. Šitie migloti rezoliucijos žodžiai nieko aiškaus nepasako.

Darbininkų spaudoje seniai buvo nurodyta, kad elektrikos ir radio darbininkų unijoje šeiminkauja komunistiškai "penktakojai". Konvencijos nutarimai šią kaltinimą pilnai patvirtina.

Dar neseniai Stalino pakalikai toje unijoje agitavo prieš Anglijos rėmimą ir važinėjo į "taikos mobilizacijos" mitingus. Kartu su jais, žinoma,ėjo ir Hitlerio šalininkai. Dabar, kuomet Maskva jau yra priversta iš bėdos kariauti prieš Hitlerį, tai komunistai ir jų bendrakeiviai reikalauja, kad Amerika ir Anglija duotų kiek galint daugiau pagalbos sovietų Rusijai. Bet jie neleidžia unijai aiškiai pasisakyti prieš demokratijos priešus.

Kova prieš totalitarinių diktatūrų agentus Amerikos darbininkų judėjime nesustos.

Misteriškas karas

Mušiai vokiečių-rusų fronte yra labai smarkūs, bet apie jų eigą skaitančioji publika yra mažiau informuota, negu apie bet kurį kitą dabartinio karo epizodą. Nei vokiečiai, nei rusai tiksliai žinių nepaduoda ir svetimų šalių karo ekspertų neprileidžia nė iš tolo. Vokiečiai kartais parodo užsienų korespondentams tikrai kai kurias vietas, kur mušiai jau pasibaigę; o bolševikai neleidžia net ir tokių vietų pamatyti svetimais akiai.

Bendrai iš spaudos ir radio pranešimų galima numanyti tikrai tiek, kad nacių karo mašina visą laiką stumia rusus atgal. Kartais ji staptelėja, kartais slenka želvio žingsniu, kartais padaro staigų suolį priekyn. Bet sulaukyti ją rusai nestengia. Vokiečiai jau atėmė iš bolševikų 180,000 ketvirtinių mylių teritorijos, kuri buvo SSSR rankose.

Rusai atkakliai ginasi, bet kodėl jie nestengia atremti nacių divizijas atgal, sunku suprasti. Sovietų valdžia turi dvigubai didesnę armiją, negu vokiečiai. Sovietų tankų, kanuolių ir karo lėktuvų, atrodo, yra ne ma-

žiau, kaip vokiečių; Maskvos propaganda visą laiką skelbė net, kad mechanikų karo pabukų Rusija turinti daug daugiau už nacius. Be to, neutralių šalių ekspertai pripažįsta, kad rusai vartoja milžinišką skaičių traktorių, kuriais jie gali net blogiausiais keliais gabenti į frontą ginklus, kareivius ir maistą; o vokiečių pusėje apie traktorių vartojimą fronte negirdėt.

Kodėl Raudonoji armija neatsilaiko?

Pradžioje, kai nacių-bolševikų karas prasidėjo, Stalinas galėjo sakyti, kad jisai buvo užkluptas iš netyčių ir kad prieš milžiniškas vokiečių jėgas Rusija galėjusi pastatyti tikrai pasienio sargybos dalinius; bet jisai užtikrino, kad toliau priešą pasitiksianti visa Raudonosios armijos galybė. Šiandien niekas nebetiki, kad rusai buvo užklupti, nepasiruošę (Anglijos valdžia buvo įspėjusi Kremlį apie nacių planą pulti Rusiją dar balandžio mėnesį); bet jeigu pirmose karo dienose jie ir neturėjo fronte pakankamai jėgų atremti Hitlerio divizijas, tai kodėl Raudonoji armija leido vokiečiams eiti pirmyn per ištisas 11 savaičių?

Karo ekspertai spėja, kad Rusijos fronte vokiečiai turi apie 170 divizijų, t. y. kokius pusterčio miliono kareivių. Pridėjus suomių, romanų ir kitų Vokietijos "talininkų" kariuomenes, sakysime, prieš rusus kariauja viso keturi milijonai vyrų. Bet Rusija sakėsi galinti pastatyti į frontą 9 milijonus kareivių, toliau 13 milijonų, o reikalui esant — net 19 su puse milijonų!

Kodėl 9 milijonai arba 13 milijonų negali sumušti 4 milijonų? Kodėl rusai turėjo atiduoti naciams pusę Ukrainos, leisti jiems paimti Smolenską, Novgorodą ir prieiti beveik prie Leningrado?

Šitos paslapties niekas negali išaiškinti. Jeigu dvigubai didesnė kariuomenė, turinti ne mažiau ginklų už priešą, visą laiką pralaimi mušius, tai turi būti kas nors bloga jos vadovybėje. O gal kareiviai nėra gerai išlavinti? Gal medžiaga, iš kurios padaryti ginklai, yra menkos rūšies?

Kariaujančiųjų šalių nuostoliai

Sunku taip pat atspėti, kiek nuostolių turi kariaujančiosios šalys. Vokiečių generalinis štabas giriasi, kad rusų užmušta, sužeista ir sumta daugiau, kaip 5 milijonai. Galima numanyti, kad tai melas, nes, pusės kareivių netekusi, Raudonoji armija jau nebegalėtų gintis; o ji dar mušasi ir neketina pasiduoti. Nei Odesa, nei Kievai, nei Leningradas, nei Maskva dar nėra paimti.

Antra vertus, Maskva pasakoja, kad vokiečiai prazūdė Rusijos fronte daugiau, kaip 2 milijonu kareivių. Stalino štabas nepretenduoja, kad rusai paėmę labai daug vokiečių ir nelaisvę; taigi tas skaičius turėtų susidėti daugiausia iš užmuštų ir sunkiai sužeistų. Bet per reitame pasaulio kare Vokietija per ketverius su viršum metus prazūdė užmuštais ir mirusiais nuo žaizdų viso tik 1,773,700 kareivių. O tame kare vokiečiai nuolat darydavo masines pėstininkų pulkų atakas; šimtai tukstančių žuvo, vien tik sturmuojant Verduną. Tokios rūšies masinių skerdynių dabartiniame mechanizuotame kare neįvyksta. Taigi yra nesąmonė, kad vokiečių galėjo dabar žuti tik per 11 savaičių milijonas arba net du milijonai.

Ekspertai Londone ir Washingtono mano, kad Rusijos fronte vokiečiai ir jų talkininkai galėjo iki šiol neteikti apie 500,000, tarp kurių mažiausią dalį sudaro užmušti, didesnę sužeisti, o didžiausią "dingusieji" ir belaisviai. Bet spėjama, kad Rusijos nuostoliai yra tris arba keturis kartus didesni, negu vokiečių. Vokiečiai labai daug rusų suima, apsupdami atskiras dalis fronto. Bet kodėl vokiečiai užmuša ir sužiedžia kelis kartus daugiau raudonarmiečių, negu šie vokiečių, yra taip pat neaišku.

Visas šis vokiečių-rusų karas yra misteriškas, nes abi pusės slepia nuo visuomenės tiesą. Lavyno sekretorius pulk. Knox vadina jį "privatišku".

NUBALSALO GELŽKELIŲ STREIKA.

Penkių gelžkelių tarnautojų unijų viršininkai susirinkę Chicagoje nusprendė prisidėti prie kitų 14 brolių nutarimo paskelbti streiką. Iš kairės dešinė: A. Johnston, inžinierių galva; C. J. Goff, pečkurių ir inžinierių prezidento padėjėjas; H. W. Fraser, konduktorių prezidentas; A. F. Whitney, gelžkelių prezidentas; T. C. Cashen, bėgių darbininkų prezidentas.

APŽVALGA

SEINUOSE PERSEKIOJO UŽ LIETUVYBĘ

Rašydamas apie vėlionį kun. Joną Navicką, "Drauge", p. K. Pakštas tarp kitko sako:

"Brocktone iš jo patyriau, kad jis turėjęs pasitraukti iš Seimų dvasinės seminarijos dėl savo labai aiškaus ir ne-nuolaidaus lietuviško nusistatymo, kuris nepatiko lenkiškai seminarijos vadovybei, primetusiai jam stogą kunigiško pašaukimo."

Tai pilnai patvirtina "Naujienų" žodžius apie tai, kad Lietuvos dvasiškoji viršūnė buvo įsigalėjusi lenkiškumo dvasia, kuri per bažnyčias ir parapijas buvo skleidžiama Lietuvos liaudyje. "Draugas" prieš tas mūsų pastabas visai be reikalo protestavo.

LENKAI NEREIKALAUŠIA VILNIAUS

Kanados lietuvių seime, kuris neseniai įvyko Montreal mieste, Lietuvos generalinis konsulas Kanadoi, pulk. Grant Suttie, savo kalboje pasakė, kad dabartinė Lenkijos valdžia po karo nereikalaujanti Vilniaus. Jisai tai girdėjęs iš paties gen. Sikorskio lūpų, kuomet lenkų valdžios galva prieš keletą savaičių lankėsi Kanadoje:

"Sikorskis pulk. Grant Suttie pareiškė, jog jisai manęs, kad Vilniaus klausime buvusi Lenkijos klaida ir tą klaidą lenkai dabar jau mato. Ateityje, gen. Sikorskis pasakė, į Vilnių nei į Vilniaus kraštą Lenkija pretenduoti nereikšianti."

Be to, konsulas Grant Suttie sakėsi patyręs iš britų vyriausybės šaltinių, jog ir Sovietų Sąjungos valdžia pareiškusi britams, kad sovietų politikai padarę klaidą, užimdami Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Butų labai gerai, jeigu Lenkija ir Rusija prie tų klaidų nuoširdžiai prisipažintų. Tai pašalintų daug keblumų, darant taiką po karo. Bet kam laukti, iki pasibaigęs karas. Sikorskis ir Stalinas turėtų dabar padaryti atitinkamus pareiškimus viešai, kad Lietuvos ir kitų Pabaltijio kraštų žmonės žinotų, kaip orientuotis.

SSSR—VOKIETIJOS MILITARIZMO ARSENALAS

Prez. Rooseveltas kartą pareiškė, kad Jungtinės Valstijos privalo pasidaryti "demokratijų arsenalas" — tuomet Hitleris bus sumuštas.

Hitleris čia ginkluotis še-

šiais metais anksčiau, negu demokratijos. Be to, reikia neužmiršti, kad Vokietijos militarizmas jau buvo įsigijęs daug ginklų prieš ateisiant Hitlerį į valdžią. Vokietijos militaristai ginklavosi jau ir respublikos laikais.

Versalio taika buvo uždraudusi Vokietijai ginkluotis. Bet Vokietijos armijos vadai mokėjo apieiti taikos sutarties parafratus, kadangi jiems slapta padėdavo sovietų Rusijos valdžia. Bolševikai leido Vokietijos armijai įsteigti Rusijos teritorijoje visą eilę amunicijos dirbtuvų, aviacijos stočių lakunams lavinti, ir t. t. Vokietijos inžinieriai ir vokiečių armijos generalinio štabo nariai nuolat lankydavo Rusiją ir prižiūrėdavo, kad tenai būtų viskas atliekama kaip reikiant. Iš sovietų Rusijos ginklų ir amunicija budavo slapta gabunami į Vokietiją ir kraunami "reichswehro" sandėliuose.

Tokių budu Sovietų Sąjunga buvo Vokietijos militarizmo arsenalas. Jei ne šita bolševikų pagalba Vokietijos militarizmui, tai Hitleris niekuomet nebūt galėjęs taip, palyginti, trumpu laiku pasidaryti pavojingas visai Europai ir net visam pasauliui.

Šią faktą primena buvęs Berlyno "Vorwaerts'o" redaktorius, Friedrich Stampfer, polemizuodamas su vienu amerikonu, kuris pataria po šio karo atimti iš Vokietijos visas anglies ir geležies rūdos kasyklas, kad ji daugiau nebegalėtų suorganizuoti moderniškos armijos kovai prieš kitas tautas. Socialdemokratų laikraštininkas tam amerikoniui (Dauglas Miller) nurodo, kad jo sumanymas neįlaiko kritikos, nes niekas negalės uždrausti Vokietijos kaimynams aprūpinti ją ginklais. Vienas tokių kaimynų yra Rusija. Fr. Stampfer rašo:

"Rusija šiandien kariauja prieš Vokietiją. Bet dėl šio fakto mes neprivalome užmiršti, kad per metų metus Rusija buvo Vokietijos militarizmo arsenalas. Per visus tuos metus, kuomet Vokietijos socialdemokratai buvo vyriausiu priešai bolševikams, Vokietijos armijos vadai buvo geriausi jų draugai. Rusija turi — ne taip, kaip Italija — anglies, aliejaus, geležies ir kitų metalų ir visų medžiagų, kurių reikia karui vesti. Jeigu ji nebus po kontrole, tai jai bus nesunku vėl apginkluoti Vokietijos kareivius, kad jisai galėtų maršuoti prieš Vakarų tautas. Pasaulio likimas tuomet bus jo rankose."

Pagal tai, sako Stampfer, medžiagų ginklams gali pristatyti Vokietijai ir kiti jos kaimynai, kurie turi tų gamtos turtų. Todėl tas visas planas užkirsti vienai tautai kelią prie pramonės versmų — yra ne praktiškas.

Bet čia kyla dar kitas klausimas: kodėl Vokietijos demokratija nesulaikė savo militaristų nuo taikos sutarties lauzymo? Kodėl ji leido "reichswehro" (armijos) generalams įsteigti amunicijos dirbtuves ir aviacijos stotis Rusijoje ir smugeliuoti į Vokietiją pagaminintus tenai ginklus?

Vokietijos demokratija prieš tai kovojo. Socialdemokratų atstovai, pav., pakartotinai kėlė protestus reichstage prieš tą neteisėtą militaristų veiklą. Berlyno "Vorwaerts" ne sykį iškėlė aiškštus faktus apie slapta ginklų gabenimą iš Rusijos į Vokietiją. Bet militaristus šitame reikale visuomet remdavo ne tikrai dešinėsios parti-

jos, o ir komunistai. Daugelis liberalų bijodavo pasirodyti "nepatriotais", "išduodant" savo šalį Santarvės valstybėms, todėl jie arba nutylėdavo, arba paremdavo dešiniuosius.

Respublikos valdžia neturėjo pajėgų tą slapta ginklavinimą sustabdyti ir Sovietų Rusija paliko "Vokietijos militarizmo arsenalas" iki 1933 m. sausio 30 d., kuomet Hitleris buvo paskirtas kancleriu.

Faktiniai, Rusijos bolševikų kooperavimas su Vokietijos militarizmu dar negreit pasiliovė, ir Hitleriui patapus Vokietijos diktatoriumi, Mat, Stalinas tikėjosi, kad Hitleris bus, neilgai trukus, nuverstas ir tuomet valdžia pateks į rankas komunistams ("po Hitlerio valdymo mes"). Tik kai Hitleris išžudė opoziciją savo partijoje (1934 m. birželio 30 d.) ir vis pikčiau savo kalbose atakavo bolševikus, tai Rusijos valdovai čia ieško "draugiškų" ryšių su demokratijomis — ir už kelių metų jas vėl pardavė!

Margumynai TEATRAS

Reikia žinoti, kad Japonijoje į visoki teatrą dar ir dabar žiūrima kaip į nereikalingą ir net vulgarinį reiškinį. Todėl tenai aukštesnis luomas, o ypač moterys ir mergaitės į teatrą labai retai eina ir į artistus žiūri kaip į abejotinos vertės asmenis. Dar ir dabar Japonijos artistokratių vaikai niekad nebuna teatrų artistais.

GALAPAGO

Apie 930 kilometrų nuo Ekvatoriaus respublikos krantų randasi Galapago salynas. Šis salynas priklauso Ekvatoriui ir jį sudaro 15 didelių, o 40 mažų salų apimančių 7535 kvadratinį kilometrų plotą. Salose yra daug ugniakalnių, o jos gyvenija ir augmenija žymiai skiriasi nuo kitų kontinentų. Čia randami milžiniško didumo vėžlių ir net 4 metrų ilgio žalių drižių. Auga daug savotiškų ir gražių medžių, įvairių gėlių ir žolių, kurias ilgą laiką čia atvykęs studijavo žymusis anglų gamtininkas Darwin. Salas atrado vyskupas Tomas de Berlanga apie 1535 metus.

LAURAI

Visi pažįstam lauro medį, bet ne visi žinom, kaip jie buvo geriami ir branginami senovėje. Senovės graikai ir romėnai laurus laikė vyriškumo, laimėjimų ir džiaugsmo simboliu. Laikė įvairių žaidinių, laimėtojų užduoda laurų vainikus. Tokius vainikus gaudavo žymesnieji poetai, oratoriai, karuose pasižymėję generolai. Esant kokiam laimingam įvykiui, graikai ir romėnai puošdavo savo namų prieangius laurais ir tuomet visi žinodavo, kad tokiuose namuose yra didelė džiaugsmo šventė.

AR ZINOT

Kad senovės Birmanijos mergaitės buvo išmoko užsinauginti daug ilgesnį kaklą negu jis natūraliai esti. Visą Birmaniją tuomet laikėsi nuomonė, kad toks mergaičių kaklo sužalojimas yra aukščiausias grožis. Lygiai panašiai Kinijoje žalodavo mergaičių kojas, kad jos neužaugtų natūralaus dydžio. Bet dabar visoki tokie pasigrazinimai yra įstatymais uždrausti ir nepaklausę baudžiami.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Ieva Simonaitytė Pavasarių Audroj

MAZOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVOS

(Tęsinys)

Staiga Advė pradeda skaudžiai dejuoti:

—Ne, ne, Dagienė, eik... Nesidailausiu... O, Joni, Joni... Štai, žiedas... Ai, degu...

Dagienė susmuko dar daugiau į save. Jos galva nulinko taip, kad jau veido visiškai nebematyti. O Jonis tyliai, neramiais žingsniais pradeda vaikščioti po kambarį.

Nežinodama jokios pagalbos Advė, Evė pradeda balsu verkėti. Advė užima žadą kosulys. Ji jau nebegali kalbėti. Tik Raudienė žino vaistų: ji kalba toliau savo mirties posmelius: "Kad aš tarp žmonių pikty, po dangum nepatelpu..."

Prienamyje pasigirsta žingsniai, įėjimas, rodos, nesurandant durų. Jonis išeina žiūrėti ir grįžta su Buivydu.

Jėjo senis, lyg į vestuves būtų atėjęs. Jo akys žiba, ant veido linksmas juokas. Jis atsistoja prie Advės lovos ir alkūnėmis atsiremia į lovos galą. Rodosi, jis iš didelio kazi kokio ten džiaugsmo visiškai nesusivokia, kad šiuose namuose mirtis viešnia.

—Tavęs niekas nelaukė. Ko tu dabar atėjai? — pyksta Raudienė. — Tu nemoki mirštantčių marinti, jiems apie Dievo žodį ką pasakyti.

Bet senis Buivydas negirdi Raudienės prieštaičių:

—Aš jau mačiau Lietuvos kareivį. Martynas Lukšys — tai vienas. Jis veda kitus, o jis juos jau nuves į Klaipėdą!

World Playhouse
410 So. Michigan
Tęsiasi 11:15 A. M. iki vidurnak.
39c iki 6:30 P. M.
Dabar rodo
Naują Sovietų Musical Comedy
"VOLGA"
Gausybė stilingų komedijų, kan-
dantių satyras ir žavios muzi-
kos. Išgarskite vėliausias melodi-
jas nuo senos Volgos.
EKSTRA—išimtinai Chicago! ro-
domos vėliausios žinių filmos iš
Nacių-Sovietų karo fronto.

Dabar Laikas Malevoti!

Mes parduodame sienų popierą ir visokią malevą senomis kainomis! Turime pilną pasirinkimą malevos, varnių, šelakų ir sienoms popierių.

DIKAI PATARIMAS DEL DEKORACIJŲ
DIKAI DASTATYMAS VISOS CHICAGOJ

SAM HELMAN
SERVICE WITH A SMILE
1411 So. Halsted St. Tel. CANal 5063

PINEAPPLE SCARF
No. 2934 — Nunertas takelis.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdėdu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. _____

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas ir valstija _____

KVOČIA MOTERJ APIE SUBADYMĄ PEILIU

Mrs. Marie Tucker, matoma kairėje, tarp advokato Frank Doherty ir policijos kalėjimo užveizdos John Cody, apklausinėjama Los Angeles mieste apie vyro, Maj. George Tucker (dešinėje) mirtį nuo subadyimo. Iš karto buvo manyta, kad jis pats susižalojo.

beldžia ir įeina Martynas Lukšys. Jis apsirengęs pilkais paprastais drabužiais, persijuosęs šovinių diržu. Kairąją rankovę puošia žalios raišlis — sukilėlių ženklas: "M. L. S." raidės provokuojamai žiūri į Jonį Dagį. Dešinėje rankoje Martynas laiko šautuvą.

Martynas Lukšys nežiūri nė į vieną. Jis nueina stočiai prie mirštančiosios lovos, saliuotuoja.

—Advė, Mazosios Lietuvos sukilėliai maršiuoja toliau. Ryt poryt busime Klaipėdoje, ir kraštas bus visiškai jau mūsų rankose.

Martynas Lukšys dar kartą kariškai sveikina. Tada jis apsisuka. Jo veidas baltas kaip kalkis prie sienos. Dar vienas žvilgis Evėi. Svenkindamas ją, lengvai pirštu palietė kepurę. Trinktelėjo durys. Palangėse energingai ir sunkūs nuėjo žingsniai.

Niekas nesistebė ir niekam neatrodo keista, kad įėjo ir vėl dingi, lyg nebuvęs, sukilėlis Martynas Lukšys. Bet ir nėra laiko stebėtis. Iš lovos pasigirsta keli sunkūs kvėpavimai. Advės veidas apsipila mirties spalva. Jos kūnas sudreba ir išsitiesia, lyg patogiai pasitaisydamas paskutiniui miegui. D daugiau nieko.

Kambarį užviešpatauja mirties tyla.

Tik persenęs laikrodis prie sienos kiek per garsiai takuoja. O, užsimojęs mušti, sukiudo ir užmiršo sustoti. Jonis prižengęs nukabino svorius. Lauke sušypėjo vėjas ir užtrenkė kazi kokią duris. Už sienos dusliai suskosėjo Vilijus Raudys.

Buivydas pradėjo ieškoti savo lazdos ir, žiburiu nešinas, tyliai išėjo.

O Raudienė pradeda giedoti giesmės posmelį. Jai padeda, tikrai, jai padeda Dagienė:

Jau iš vargų ji iškeliavo. Vaitojimas jos pasibaigė... —Mes laidosime ją iš mūsų namų, — pažada Dagienė. —Aš pakviesiu kunigą. Ji buvo mano geriausios draugės dukterė... —ir Dagienė pradeda verkėti.

Raudienė linktelė galva, lyg taip ir turi būti, ir kreipiasi įsakymu į Jonį.

—Joni, paskutinę meilę išrodyk Advėi: sukalb lenką. Aš imsiu nuplauti lavoną. Tu man padėsi, Dagienė.

—Bet pirma, bent trumpai valandžlei palikite mane vieną su Advė! — prašo Jonis Dagys.

Raudienė išėjo pirmoji. Ji skubėjo užkaišti vandens. Evė Dagytė atsistoja į motiną. Pirmą kartą savo gyvenime ji jaučia jai didelį gailystį ir meilę. Ji prižengia prie sulinkusios motinos, apkabina ją per pečius ir dar Dagienei niekad negirdėtu meiliu balsu sako:

—Eisiva, mamike!...

O ką Jonis Dagys dabar Advėi pažadėjo, tą jis ir ištesėjo.

Tukstantis devyni šimtai dvidešimt trečiųjų metų sausio mėnesio penkioliktą dieną buvo ne tik tai ukanota, bet ir snigo. Laukuose sniego buvo daug, tik mieste jis greit dingio ir atodrėgė vakonas, ir kiemsargių šluotų rauslojamas, ir vaikščiotojų gatvėmis batų nušėmas. O kada prieš pat pietus saulutė pasirodė, tai ji ir bemažė tikėtai patįs purvą.

Bet saulė dar tebekovojo su sniego debesimis, kada pro visus miesto kampus ėmė skverbti lietuviai sukilėliai į Klaipėdą.

Visas kraštas jau sukilėlių rankose. Žingsnis po žingsnio jis paimtas kovoje. Dabar dar Klaipėda...

Beje, gana įžymiai pabrėžė vyriausias komisaras, kad jis neįsileis sukilėlių į miestą, ir suorganizavo mašytą armiją: iš savo žinioje esamų kareivių, policijos ir miesto dykduonių.

—Nebeužtvėnsi upės bėgimo, — buvo atsakymas.

Ir kada ten, tėvėškėje, Paleduose, namiškai rengėsi tyliai palaidoti Advę Perkamyte, — petys į petį su Martynu Lukšiu įžengė į Klaipėdos miestą sukilėlis Jonis Dagys.

Taip, Jonis Dagys sukilėlių tarpe.

Prie Advės lavono jis pažadėjo eiti už savo — už Advės — šalį ta prasme, kaip Advės buvo svajota. Jis pasižadėjo eiti, daryti atgailą, eiti išpirkti savo širdžiai ramybę. Išpirkti Advės ir visos tautos atleidimą.

Ir išėjo. Nebeatsisveikino nei tėvų, nei sesers, nei savo sužadėtinės Anės Gaičikės.

Bet Gaičikė jau ir nebebuvo jo sužadėtinė. Prieš suklupdamas prie Advės mirties patalo, jis buvo žiedą nusmaukęs nuo savo piršto ir jo daugiau jau nebeužsimovė. Tikriau sakant, Anė Gaičikė jau nuo tada nebebuvo Jonio Dagio sužadėtinė, kada jis patsai savo akimis matė ją pakrumplais besivadžiojant su šakumi. Tai buvo tuojau po Kalėdų.

—Tegul ji bus laiminga su savo šakumu, — tyliai palinkėjo Jonis.

Beviltiškai suklupo prieš kulkosvydžiai. Paskutinį kartą jis stengėsi atbaityti umaru besiveržiančius į miestą sukilėlius.

Bet veltui pastangos. Paskutinę, kurią dar turėjo, rankinę granatą smogė Jonis Dagys į be tvarkos besitraukiantį priešą. Ir:

—Jau Klaipėda mūsų! — girdi jis sukilėlius šaukiant.

Nebodamas karinių įsakymų, nesistengdamas saugotis priešų kulky, gatvės viduriu bėgo. Jonis pirmyn, vis pirmyn.

—Atgal, vaike, slėpkis! Ma-tai, kaip lyja kulkos! — nusi-

gandęs šaukė Martynas Lukšys. Bet Jonis ar negirdėjo, ar nenorėjo girdėti. Ir...

Atlėkusi iš priešų pusės kulkos išliko sukilėlis Jonis Dagis. Akimirką jis stabtelėjo ir tada pamažu susmuko į kelius. Paskui pargriuvo visiškai į ištiusį nuo atodrėkio ir saulės sniegą. Beveik tuo pačiu momentu nutilo rankinių granatų plyšimas ir kulkosvydžių traukimas. Pribėgęs Martynas Luk-

šys mėgino atkelti pargriuvusį purve draugą.

—Kur tavo ištiko, ar į koją? Sakyk, Joni, sakyk, kur?

Jonis Dagys nieko neatsakė, tikrai abi ranki prispaudė prie krutinės. Tada pravėręs akis, jis pažvelgė į draugą:

—Man... taip rodos...

—O! Daug tokių žvilgių buvo matęs Martynas Lukšys karo laukose. Tai budavo beveik visada atsisveikinimas su pasesu. Martyno balsas dreba klausiant:

—Ar ir tu, Joni, ar ir tu?

—Manding...

—Pergreit, per greit, — dejuoja Martynas, — per greit drauge! Kodėl tu nesislėpei?

Juk buvai kare, žinai visas karines taisykles, žinai visa, kaip tai daroma. Juk tu mums be galo reikalingas. Juk tu...

—lyg bardamas, o tačiau dejuodamas Martynas vėlka Jonį Dagį į šalį, į vieną tarpangį, kur kiek sausesnė ir kur nėra kulky pavojaus. Jis nori dar ką sakyti, bet pastebi, kad jau nėra prasmės. Jonis visiškai neklausio, o rasi, jau ir nebegirdi.

Bet lyg paskutinis sunkus atodūsio pasigirsta iš Jonio Dagio lūpų šnibždas klausimas:

—Juk Klaipėda mūsų?

—Mūsų, Joni, mūsų! Viršum vyriausio komisaro rumų jau plevėsuoja balta vėliava.

(GALAS)

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine
Run iš geriausių mainų, daug \$8.35
dulkų išimta.
Perkant 5 tonus ar daugiau.
SMULKESNI YRA DAUG PIGESNI
BLACK BAND LUMP \$10.25
Sales taksai ekstra.

RUGSĖJO
Išpardavimas

Pratęstas dvi savaites, kad visi turėtų progą įsigyti Rankandus, Pečius, Lovas, Radios, šaldytuvus už žemas kainas, Budriko užpirkta milžiniškas stakas kada kainos buvo žemos.

1942 RADIOS su visais pagerinimais. \$58.00
vertės \$95.00, už _____ ir senas radio.

7 TUBŲ RADIOS 1942 modelio, po \$18.50
Panešamos Radios.

Su BATERIJOMIS IR ELEKTRA, po \$12.95

RADIO IR VICTROLA. Kombinacijos, po \$29.50

OIL BURNERS, geriausių išdirbsčių po \$39-\$59-\$79

Jos. F. Budrik
FURNITURE HOUSE
3409-11 S. HALSTED STREET
Tel. YARds 3088

Zymus Radio Programas Nedėlios vakare 6:30 P. M. WCFL 1000 k.

Jel insurance reik, pas
Dr. F. Vileišį EIK
DR. P. VILEIŠIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson HAR. 2504
Home Office, Newark, N. J.
5922 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuvišką
Zyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR
CO.—WHOLESALE
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Paisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Piliat apdrausite.

PIRKIT SU PASITIKEJIMU
ALLIED Lumber Co.
LUMBER, MILLWORK
Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI
2759 S. KEDZIE AVENUE
Tel. LAWDALE 2630

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukiti Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmomis rūšies su moderniomis už 11 domis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgarskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJA MADŲ KNYGA

BOOK OF PATTERNS

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

Išdavė Kontraktus Namus Statyti East St. Louise

Statys "Samuel Gompers" Namų Projektą.

WASHINGTON, D. C. — Federalinių namų administracija išdalino apie \$1,650,000 kontraktus kelioms firmoms pastatyti 400 gyvenamųjų namų East St. Louise mieste, Ill. Tai bus "Samuel Gompers" namų projektas ir "John Robinson Homes".

Kontraktus gavo W. E. O'Neil Company, Chicago — \$1,193,000; E. J. Magg Plumbing and Heating Co., East St. Louis — \$303,869; Belleville Sheet Metal Works, Belleville, Ill., \$86,000, ir Bradford Armature Works, East St. Louis, — \$60,368.

Šuo Išgelbėjo Nuo Mirties

ADRIAN, Mich. — Netoliese, nuo kelio nuslydęs į ravą įvyrio ir užsidėję trokas su 700 galionų gasolino. Pritrenktas vairuotojas Marion Alderdyce neteko sąmonės. Bet su juo buvęs šuo matydamas pavojų ėmė smarkiai loti, ir tol tūpė vairuotoją už rubų ir laižė jo veidą iki atgaivino ir ištraukė iš troko. Automobilis sudegė.

Jau Atakuoja Wis. Gubernatorių Heil

MILWAUKEE, Wis. — Izoliacininkai, daugiausiai republikonai, pradėjo smarkiai atakuoti Wisconsin gub. republikoną Julius Heil, kurį dar visai neseniai kėlė į padanges. Prieš tai tame, kad Heil remia prezidento Rooseveltto užsienio politiką. Prieš Heil izoliacininkai republikonai statys į gubernatorių kandidatą Frank B. Keefe iš Oshkosh, Wis.

Oponentai sako, kad "Heil remia Rooseveltą todėl, kad jo dirbtuvės dabar gauna didelius kontraktus."

Ne, Kalėjimo Jie Nenori

Juk Butų Sarmata

AURORA, Ill. — Kane apskrįčio tarybos nariai turbūt neis sėdėti kalėjime, kuris jų laukia ši ketvirtadienį.

Arešto pavojus iškilo kai taryba nubalsavo nemokėti \$1,665 džiūdžmentą advokatui Maurice Lord, Auroroje, už legalų patarnavimą. Teismas, kuris išdavė ieškinį apkaltino tarybos narius teismo paniekinimu ir pareiškė, kad jie bus įkalinti, jeigu pinigų nesumokės iki ketvirtadienio.

Tarybos nariai šiandien žada sąsąskaitą sumokėti.

Yankees Džiugauja Lai nėje Beisbolo Čempionatą

New York Yankees beisbolininkai džiugauja nugalėję Bostono Red Sox. Su šiuo laimėjimu jie užsitikrino sau Amerikos lygos titulą.

Griauna Dodge Palocių Detroite

DETROIT, Mich. — Darbininkai šeštadienį pradėjo griauti didžiulį palocių prie Lake Shore Drive, kurį prieš mirtį pasistatė automobilų magnatas John F. Dodge. Palocius kainavo apie \$3 milijonus, turėjo virš 100 kambarių, 28-ias maudykles, bet niekas jame negyveno.

Žuvo Dėl Bučio

AURORA, Ill. — Pabučiavęs žmoną labanakt ir lipdamas į savo lovą Carl E. Maendlein smarkiai drožė galva į atdargą komodės stalčių. Ją persiskėlė ir netrukus mirė.

Maendlein gyvena Auroroje, o dirbo Chicago's Consumers Ice and Coal Company firmai.

Suėmė Keturis Merginos Užpuolikus

JOLIET, Ill. — Keturi jauni vyrai prisipažino, kad jie išgėdino 22 metų merginą netoli Jolieto ir sumušė jos vaikiną. Tai įvyko pereiną pirmadienį. Jie yra, James Bondarchuk-Bond, 19, nuo 615 Richmond street, 18 m. Clarence Spisak, 413 N. Bluff street, 17 m. James Alessio, 416 Liberty street, ir 16 m. Curtis Binzen, 10 N. Hickory st.

Teis Chicagietį Už 3-jų Mirtį

APPLETON, Wis. — Vietos prokuratura traukia teisman chigagietį Thomas Johns, kaip kaltininką automobilio nelaimės, kurioje žuvo du ciceriečiai, J. Jarvis ir Mrs. Thomas Bruss, taipgi kaltinamojo žmona.

Nusižudė Dėl Drafto

BENTON, Ill. — Dėl baimės, kad jis bus paimtas armijon nusišovė 22 m. vyras, Edward Christy, gyvenęs ukyje netoli Benton.

Žuvo Calumet City Moteriškė

CALUMET CITY, Ill. — "Hit-and-run" automobilis prie Pulaski ir Exchange avenue mirtinai suvažinėjo 66 metų moteriškę Mrs. Rose Dankowski. Ne laimė įvyko prie jos namų.

Wurlitzer Company Persikėlė Chicagon

Garsi muzikos instrumentų bendrovė, Rudolph Wurlitzer Company, perkėlė iš Cincinnati į Chicago savo raštines, kartu perkėlė čia gyventi apie 20 savo darbininkų su šeimomis. Firma turi didelę instrumentų dirbtuvę DeKalbe, Ill.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (CHICAGOJE)

Anthony Gaydurgis (?), 24, su Anna Cziezopka, 22

William Dambrasukas, 50 su Yadrego Wescowsky, 54 (abu iš Willow Springs)

Edward L. Lapinskas su Marcella Dargis

Edward F. Rokes, 32, su Norman R. Ford, 31

Reikalauja Perskirų

Josephine Klimes nuo William Klimes

Gauna Perskiras

Elizabeth P. Goodiell nuo Alfred E. Goodiell

Gimimai Chicagoje

ANTANAVIC, Gloria, 1258 West 31st street, gimė rugpjūčio 18, tėvai: Steve ir Bernice.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jūsų garantavimas. Optometrical Akinių Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priemonė teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Serdomis nuo pietų, o Nedėlio pagal sutartį.

Dangulį atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 3. Nedėliomis pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS NAUJOJE VIETOJE

2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899 Namų tel. REPUBLIC 4698

AMBROSE, Sharon Leo. 3055 North Parkside avenue, gimė rugpjūčio 21, tėvai: Walter ir Leona.

BUSH, Patricia A., 3141 Emerald avenue, gimė rugpjūčio 23, tėvai: Robert ir Regina.

BURBA, Vincent, 3854 West 61st Place, gimė rugpjūčio 20, tėvai: Joseph ir Marie.

CONAUT, Richard, 3925 S. Campbell avenue, gimė rugpjūčio 24, tėvai: Edmund ir Lucille.

KAMINSKAS, Rose, 4051 So. Maplewood avenue, gimė rugpjūčio 20, tėvai: Charles ir Domiceila.

NABAZAS, Ronald, 5715 W. 64th Place, gimė rugpjūčio 25, tėvai: Anton ir Mary.

POVILAITIS, Daniel, 3958 S. Rockwell street, gimė rugpjūčio 18, tėvai: Bruno ir Josephine.

SYRUSIS, Anthony, 2856 W. 38th Place, gimė rugpjūčio 24, tėvai: Frank ir Ruth.

RUDEMAN, Helen Ann, 3447 West Congress street, gimė rugpjūčio 19, tėvai: Edward ir Catherine.

ZUKAUSKY, David T., 5519 South Washtenaw avenue, gimė rugpjūčio 27, tėvai: Joseph ir Mary.

SYMOM, Gerald, 3510 West Grenshaw avenue, gimė rugpjūčio 19, tėvai: Michael ir Fay.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Serdomis ir Nedėl. pagal sutartį.

Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036

Residencijos Telefonas: BEVERLY 8244

Jeigu neatsiliepiate, šaukite: BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Nedėlio pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

Sventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinių Pritaiko.

3343 SO. HALSTED ST.

Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro

Serdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE

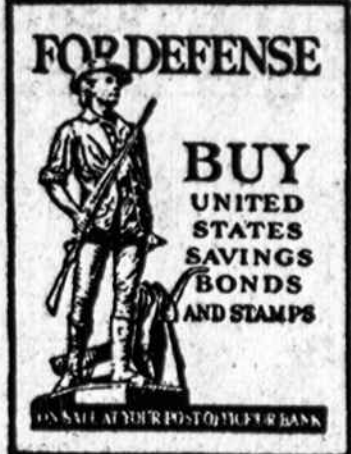
2403 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 7899

Namų tel. REPUBLIC 4698

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturite pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant I L G U METŲ.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šeštadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7299

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams žinoma per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Residencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

— 2-ros lubos —

CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso Valandos:

Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak. Nedėlio pagal susitarimą.

Rez. Telephone KENWOOD 4300

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.

Kamb. 1431-1434 Tel. Central 4411-2

Namų ofisas—3323 So. Halsted St.

Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30

Telefonas YARDS 0818

Ketvirtadieniais ir sekmadieniais —pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230

Ofiso tel. CENTRAL 1824.

Namų tel.—Hyde Park 3395

WHITNEY TARUTIS

ADVOKATAS

3133 SO. HALSTED STREET

Tel. CALUMET 6877.

Val. nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak.

134 N. LA SALLE STREET

Room 2014 Tel. STATE 7572

Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

3149 SO. HALSTED STREET

Tel. VICTORY 2679

Laidotuvių Direktorius John F. Cudeikis

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE

DIENA IR NAKTĮ

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0127

Dykai KOPLYCIOS VISOSE

CHICAGOS DALYSE

Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio 7-8 val. ryto ir 10-11 val. ryto ir WHIP stoties (1520 K.) su POVILU SALTIERIU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue

Phone YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Ave.

Phone GROVEHILL 0142

1410 South 49th Court, Cicero

Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue

Phone LAFayette 3572

savybė; apsaugota sekcija
Co. III, nuo gristo bulv.
vandens pakraščių smiltin
čių, yra lygi 3 lotams.
\$1100, \$250 cash, \$15 i m
Box V J 2. 1739 So. Hals

ŠIVAKAR ATSIDARO VIEŠOS VAKARINĖS MOKYKLOS SUAUGUSIEMS CHICAGOJE

Duoda Aukštesnius Pradinių, High School ir Kolegijų Kursus

Šį vakar mokslo metams Chicagoje atidaromos aštuonios vakarinės mokyklos suaugusiems ir moksleiviams, kurie dienoms dirba ir negali reguliarių dieninių mokyklų lankyti.

Tos vakarinės mokyklos randasi štai kur:

WEST SIDEJ

*Austin mokykla, 231 North Pine Avenue.

Crane mokykla, 2245 West Jackson Blvd.

NORTH SIDEJ

Lake View mokykla, 4015 N. Ashland Blvd.

*Schurz mokykla, 3601 Milwaukee Ave.

Wells mokykla, 936 N. Ashland Ave.

SOUTH SIDEJ

*Englewood mokykla, 6201 Stewart Ave.

Fenger mokykla, 11220 Wallace Street.

Phillips mokykla, 244 E. Pershing Road.

Mokslas Nemokamas

Jos duoda anglų kalbos ir kitus kursus iš paskutinių metų pradinėse mokyklose, taipgi visus High School kursus ir pirmųjų dviejų metų universitetų kursus. (Universitetų kursai duodami tik tose mokyklose, kurios yra pažymėtos žvaigždutėmis.)

Už mokslą nereikia mokėti, bet užsiregistruojant reikia sudėti \$5.00 "užstatą". Jei mokiniams lankys pamokas reguliariai, tai metų pabaigoje tas "užstatas" jam bus sugrąžintas.

Kreditus Visur Pripažįsta

Kreditai pelyti šiose vakarinėse mokyklose yra pripažįstami visose kitose mokyklose, kaip ir Chicago's dieninių mokyklų kreditai.

28 Metų Vyras Turi Atsakyti Armijos Anketas

Daugelis Jų Nepildė

U.S. prokuratura skelbia, kad gauna daug skundų nuo drafto tarybų, apie karo amžiaus vyrus virš 28 metų. Tarybos sako, kad daugelis jų neatsakinėja armijos anketas (questionnaires) reikalingas jų klasifikacijai.

Prokuratura perspėja, kad visi registruoti vyrai turi tas anketas išpildyti, kitaip gali būti baudžiami.

Istatymai ne visiškai paliuosuoja 28 metų ir vyresnius vyrus nuo tarnybos, bet jų pašaukimą atideda neribotam laikui.

Surinko \$156,000,000 Taksais

Cook apskrįčio išdinininkas Thomas skelbia, kad namų savininkai iki šiol sumokėjo \$156,000,000 1940 metų real-estate takais. Tai apie \$21,000,000 daugiau negu pernai.

Du Žuvo Bedirbdami Prie Namų

45 metų Paul Franz, 1651 Irving Park, mirtinai susižeidė nukritęs nuo kopečių prie savo namo. Jisai taisė antro aukšto langų rėmus.

Kitas chigagietis, 60 m., Karl Goesch, 4026 N. Paulina street, užsimušė iškritęs iš medžio, kuriame genėjo šakas.

Traukia į Teismą Skalbėjų Unijos Viršininką

Reikalauja Išduoti Atskaitą Už \$1,100,000.

Grupė narių AFL Laundry Workers unijoje užvedė bylą prieš savo sekretorių-įždininką, William J. Donovan.

Jie sako, kad Donovan yra "gangsteris", "raketierius", ir naudoja unijos išdą savo reikalam.

Skundėjai reikalauja atskaitos už \$1,100,000 lokalo pinigų.

Staigiai Pasimirė Chicagos Frank J. Yakaitis

Ilgai Dirbo Gaso Kompanijai; Laidos Antradienį.

Rytoj 9-tą valandą ryto St. Mary kapinėse yra laidojamas chigagietis Frank J. Yakaitis, staigiai miręs rugsėjo 5 d., naktį. Jisai sirgo širdies liga.

Velionis per ilgus metus dirbo Chicagos Peoples Gas Coke and Light kompanijai. Buvo apie 48 metų amžiaus.

Jisai paėjo, rodos, iš Sedos miestelio.

Narys K. of C.

Velionis gyveno adresu 6303 South Hermitage avenue, ir paliko žmoną Margaret Hendele Yakaitis, seserį Stella Magnúson, taipgi Dorothy Yakaitis ir brolių Alfonsą.

Kunas yra pašarvotas Charles H. Havens koplyčioje, adresu 1911 West 63rd street, iš kur bus išlydėtas pamaldoms St. Theodore bažnyčioje. Jisai buvo narys Knights of Columbus organizacijos, Father Perez kuopos No. 1044.

Mirė Myrtle Marose.

Šiandien Memorial Park kapinėse, 2 po pietų, laidojama chigagietė Myrtle Marose, žmona Povilo Marose, 2225 Roscoe street, Ji paliko sunus Walter, Milburn ir Ernest, taipgi dukterį Mary Isbrandt, seseris Ida Sharkey, Anna Kunzis ir Emma Sahner. Kunas pašarvotas ties 2056-58 Belmont avenue.

Prigėrė Trys Žmonės

Žuvo Du Maži Berniukai

Bežvejudami prie Navy Pier prieplaukos į ežerą įkrito ir prigėrė du berniukai, 5 metų Theodore Beller, 1030 N. Clark st., ir 8 m. Frank Demaria, 1548 N. Honore st.

Prie Sheboygano, Michigan ežere prigėrė chigagietis C. S. Phillips, nuo 832 Forrest ave., Wilmette.

Republic Steel Žada Didinti Liejyklą Chicagoje

Užpildo 95 Akrus Žemės.

Republic Steel Company, kuri turi milžinišką liejyklą prie 11800 Burley avenue, šiomis dienomis užpildo 95 akrus naujos žemės, ir ten rengiasi statyti naujas dirbtuves.

Žemė randasi prie 118th ir Calumet upės, taipgi prie 123-čios ir Carondelet.

J. V. Laivai Sumedžios Užpuoliką Submariną

ATTACKED THE U. S. DESTROYER GREER

Prezidentui Rooseveltui paskelbus, kad J. V. laivynas sumedžios povandeninį laivą, kuris užpuolė Amerikos karo laivą, ir Laivyno departamento pareikškimas, jog sumbarinas, neabejotinai, buvęs vokiečių ar italų, atrodo, kad Jungtinės Valstijos stovi daug arčiau "šaudy. no karo" negu bile kuriuo kitu laiku būtų pastarųjų dviejų metų.

Šaukia Walter S. Pocių Armijon

Lokale drafto taryba No. 101, 5114 Wentworth, rugsėjo 19-tą armijon šaukia Atlantic apylinkės jauną lietuvį, p. Walter Stanley Pocių.

Tarybos sąrašas yra 11 kitų naujokų, jų tarpe James J. Burke, Andrew Croston Jr., ir Andrew Kelly.

Tarybos No. 101 viršininkas yra p. Antanas H. Kasper, Dariaus-Girėno Posto, American Legion, viršininkas.

Tai Vis Karo Rezultatas—

Amerikiečių nervingumas dėl karo ir suirutės pasaulyje, nei kiek nenervuoja Amerikos cigary fabrikantų. Jie apskaičiuoja, kad šiemet per septynis mėnesius rukaičiai surukė apie 200,000,000 daugiau cigary, negu per tą patį laiką pernai.

Cigaretų rukumai irgi yra pasiekę astronomiškų skaitlinių.

Svarbu Moterims—Plaukai Bus Trumpesni

Kosmetigų dirbėjai, kurie dabar Chicagoje laiko suvažiavimą, praneša labai svarbią žinių moterims. Mada moterų šukuosenoms dabar, sako, linksta į trumpesnius plaukus. Filmų aktorės šukuoja plaukus trumpiau, ir jas greitai pradės kopijuoti visos kitos moterys.

Mirė Nežinomas Žmogus

Prie 32 North Halsted street praeiviai atrado sunkiai sužeistą vyrą, apie 42 metų amžiaus. Jis buvo nuvežtas į apskrįčio ligoninę, ir ten netrukus mirė. Jo pavardė nežinoma.

Rado Nužudytą Karpenterį

Aktorių kolonijoje, prie 300 East Erie street, vakar atrastas sukravintas ir sudaužytas kunas 43 metų karpenterio John Grundstrom, nuo 715 N. Clark street.

Kaimynai pasakoja, kad jis dingo keletą dienų atgal ir buvo bedarbis.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Trečiadienį Didelis Masinis Mitingas Chicagoje

Kalbės LaGuarda, R. E. Byrd; dieną minės visos mokyklos

Trečiadienį, rugsėjo 10-tą, Chicagoje bus švenčiama kaip "Apsaugos—Ginklų Diena" — "Defense Day", kurios tikslas yra parodyti ką Chicago's dirbtuvės ir patys chigagiečiai dirba Amerikos apginklavimui.

Jai pažymėti vakare įvyks didžiulis masinis mitingas Chicago's Coliseum, prie 14-tos ir Wabash avenue.

Vyriausio mitingo kalbėtojai bus Fiorello H. LaGuarda, New Yorko majoras ir Amerikos Civilės Apsaugos komiteto viršininkas, taipgi admiralas Richard E. Byrd.

Dalyvaus unijos

Taipgi kalbės atstovai nuo Amerikos Legiono, įvairių unijų ir Chicago's miesto valdybos. Programą mitingą išpildys bursų artistų iš Hollywood, taipgi Amerikos legiono benai ir Karo Orkestras iš Great Lakes laivyno mokyklos.

Bilietai "Naujienose"

Trečiadienį visose Chicago's mokyklose įvyks patriotiški programai "Apsaugos ir Ginklų Dienai" paminėti, o mieste bus parady. Vieną parady iš 500 automobilių organizuoja CIO Auto unija.

Ižanga į masinį mitingą nemokama, bet kas nori gauti geresnės vietas, tai gali gauti biliety "Naujienose". Už juos mokėti irgi nereikia.

Vėl Mokytojaus American Muzikos Konservatorijoje

K. Steponavičius Duoda Smulko Pamokas

Kazys Steponavičius, "Pirmyn" ir Chicago's Vyrų Choro vedėjas, šiemet ir vėl mokytojaus American Conservatory of Music, prie Jackson ir Wabash, Kimball rumuose.

Jisai tena duoda smulko pamokas pradiniam, taipgi pažengusiems mokiniams.

Norintieji imti pamokas nuo p. Steponavičiaus, gali kreiptis tiesiai į konservatorijos raštinę, arba pašaukti patį mokytoją, Virginia 0710.

Paliko \$5 Milionus Turto

Evanstone nesenai mirė Monte J. Tennes, vienu laiku neva "Chicago's gemblerių vadą", artimas asmuo gengsteriams, etc. Jisai paliko apie 5 milijonus dolerių turto. Pagal testamentą jo našlė gaus po \$2,000 kas mėnesį, o keturi vaikai po \$700 kas mėnesį. Tennes'ai per paskutinius metus gyveno adr. 2340 Lake View avenue.

Pradeda Naujovišką Radio Transliaciją

"F. M."

Chicagoje netrukus pradės veikti radio stotis W59C, kuri transliuos programas naujai išrastu būdu, kuris vadinasi — "Frequency Modulation"—trum pai "FM". Šis metodas daug tobuliau perduoda muziką ir kalbą, be jokių pašalinių garsų ir statiko.

"FM" transliacijoms klausyti reikia specialiai pritaikinto radio aparato. (Beveik visi naujieji aparatai jau yra tam pritaikinti.)

Du Sužeisti Susišaudyme

McKINLEY PARK. — Ginče dėl komisų buvo sužeisti du žmonės, real-estatinkas Marion Bissell, nuo 1904 West 34th Place, ir jo agentas Stanley Sinder, 44, nuo 2732 Pershing Rd. Susišaudymas įvyko Bissell Building Co., raštinėje, 3558 Archer avenue. Ginčas kilo, kai agentas Sander atėjęs raštinėn pareikalavo \$2,000 "užsilikusių komiso".

Policistas Per 16 Metų — Nepilietis

1925 metais chigagietis Frank B. Marton pradėjo tarnauti Chicago's policijos departamente. Tik dabar jisai sužinojo, kad jis nepilietis. Tėvui mirus surado, kad jisai turėjo išsiėmęs tiksliai pirmuosius popierius.

Šiandien Rinkliava Chicagoje

Šiandien Chicagoje įvyksta dvidešimts penkta metinė "Red Heart" rinkliava, kurią bendrai rengia įvairios Chicago's labdarybės organizacijos.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Trys Darbininkai.

Važiuodami iš darbo Kankakee amunicijos dirbtuvėje, prie Jolieto žuvo trys darbininkai, Thomas E. Matheny, 28, iš Pekin, Ill., 24 m. James W. Spoon, ir 23 m. Buron McKibbin, abu iš Magnolia, Ky.

Prie 52-ros ir Ogden avenue automobilis mirtinai suvažinėjo 56 m. cicerietę Mrs. Susanna Hrianka, 5026 29th Place.

Nelaimė Town of Lake

Kitose nelaimėse žuvo:

50 m. Martin Beolot, adresas nežinomas, prie 45th ir Ashland.

6 metų James McGreevy, 7139 South Honore street, bežaidžiant gatvė, prie namų.

84 m. George Romminger, 752 Bonnie Brae Rd., prie Francisco ir Harrison, ir

65 m. Thomas Fattore, 10547 Hoxie avenue, prie Torrence ir 114th st.

Trečiadienį LSS-LDD Susirinkimas

LSS ir LDD 4 kuopos narių susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 10 d., 8 v. v. "Naujienų" name. Visi nariai prašomi susirinkti.

Valdybos Abiejų Kuopų.

Žemaičių Kliubo Susirinkimai

Valdyba praneša, kad jie įvyksta kas trečią trečiadienį kiekvieno mėnesio Hollywood Inn salėje, o ne jokių kitu laiku, nebent susirinkimas yra nepaprastas. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 17 d., Hollywood Inn salėje.

SLA 178 Kuopa Pirks Apsaugos Bonų

Rengia Pikniką Rugsėjo 14.

MOUNT GREENWOOD. — SLA 178-toji kuopa niekad neatsilieka nuo didesnių lietuviškų organizacijų. Ir ji žada išleisti investuoti pinigų į U. S. apsaugos bonus, tuomi pagelbėsama nors truputuku Amerikai apsiginkluoti ir pasiroditi kovai su demokratijos priešiniais.

Išdui padidinti kuopa rengia pikniką rugsėjo 14 d., kuopos nariams gerai žinomą vietoj — Ryan's miškuose, prie 87th ir Western avenue. Bus dovanų, šokiai, ir kaip visuomet, bus galima smagiai praleisti laiką.

B. W.

"Gražiausios Rankos"

20 metų chigagietė Miss Katherine Matlock, 20 East Delaware street, laimėjo "gražiausių rankų" konkursą, kurį surengė American Cosmetics konvencijos rengėjai Sherman viešbutyje. Ji dėvi 6½ dydžio pirštinais.

Statys Didžiulę Trokų Stotį

Prie 13-tos, tarp Bell ir Oakley netrukus bus statoma didžiulė trokų stotis ir sandėlis Viking Freight Company firmai. Darbas kainuos \$150,000.

Uždaro Jackson Bulvarą

Šį ryt trafikui bus uždarytas Jackson bulvaras tarp Clark ir Dearborn gatvių. Jis bus taisomas.

Vakar ir Užvakar Chicagoje

● Western Union telegrafo bendrovė įteikė \$500 premiją policistui Robert Hayes, kuris nušovė plėšiką, apvogusį firmos raštinę ties 5238 Blackstone avenue. Premija buvo už drąsą.

● Trys "mažonūs, simpatingi" vyrai išviliojo \$1,000 iš chigagietės našlės Mrs. Katherine Wold, 6707 Merrill avenue. Jie pardavė jai "deimantų išsmugeliuotų iš Rusijos". Deimantai pasirodė stikliniai.

● Banditai pasigrobė \$3,200 iš valgyklos, adresu 225 S. Chicago avenue, Joliet. Savininkės, Minnie Berry ir Virginia Balbon laikė pinigų čekiams keisti. Spėjama, kad piktadariai buvo chigagiečiai.

● Prie Michigan ir Chestnut policija užtiklo klaidžiojancius du berniukus, vieną 3, kitą 4 metų amžiaus. Jie pabėgę iš namų, bet nesako kas jie yra.

● Nuodų išgėręs mirė apdraudęs brokeris, Milton P. Falk, 647 East 83rd street. Kunas buvo atrastas Southmoor viešbutyje, 6646 Stony Island avenue. Buvo 54 metų amžiaus.

● Garaže prie namų Arlington Heights, Ill., buvo atrastas negyvas 61 m. Edward W. Gefert, žymus Chicago's simfonijos orkestro narys. Atrodo, kad nusinuodijo.

● Dearborn gelžkelio stotyje mirė tarnautojas, Perry M. Jacobs, 11521 Yale avenue. Buvo 44 metų amžiaus.

● Teisėjas Zoris Desplaines teisme atėmė \$200 kauciją, kuri buvo užstatyta už 31 metų dvasiškį, negrą John Blakey, 4344 Forrestville avenue. Jis yra kaltinamas ketį žmoniu užpuldinėjimu, bet nustatytu laiku nepasirodė teisme.

● Prie 81st ir Justine policija suėmė tris jaunus piktadarius, kurie pagrobė chigagietį Harold Munch, ir apiplėšė du žmones prie 87th ir Seeley. Jie yra, 18 m. Peter Erickson, 341 W. 65th street, 19 m. John Taylor, 301 West 64th st., ir 19 m. James Ernest, 713 W. 65th st. Jie prisipažino papildę apie 15 apiplėšimų poros savačių bėgy.

Pasibaigė Grant Parko Koncertai

Su Chicago's Operos orkestro koncertu vakar vakare pasibaigė vasariniai simfonijos koncertai Chicago's Grant Parke. Jie buvo rengiami kas vakarą nuo liepos mėnesio vidurio.

Koncertus kas vakarą aplankydavo vidutiniai apie 25,000 žmonių. Jie buvo nemokami.

Sprogo Slyvų Prezervai — Sužeidė Du Žmones

Mrs. Hilda Fitzgerald namuose sprogo septynios stiklinės naujai išvirtų slyvų prezervų. Moteriškė ir jos 7 metų dukrelė Josephine skaudžiai apiplėkino.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TĘSYK SKILTIS —
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

1738 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.